

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 8, 1983

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Nr. 178

LKB Kronika Nr. 58

Sovietinėse respublikose

(Tęsinys)

Nors kokybiškai šv. Mišių nieks nelaikė, tačiau buvo papuoštas gražus altorėlis. Kokybiškai laikydavo mirusius, porą buvo atvežta ir iš Lydos. Palikę mirusįjį kokybiškai, žmonės galėdavo nuvykti į kūrį nors bažnyčia šv. Mišioms, už mirusįjį pasimelsiti.

Tačiau rajono vykd. k. pirm. pav. N. Kuzmicius, pasikvietęs dvidešimtą pirmininką J. Kanavičių, įsakė kokybiškai nugriauti, užmokėti 50 rub. baudą ir pasakyti, kas organizavo kokybičios statybą. Tik po pakartotino iškvičimo į rajoną J. Kunevičius, pasikvietęs A. Baisevičių ir A. Stankevičių, nugriovė kokybičią.

Po karo prie Dibinių kaimo kryžkelės stovėjo Vytauto paminklas, o Pelesos ir Dubinių kaimuose 16 gražių kryžių. 1964 m. nugriovė paminklą, nupjovė visus kryžius ir, nuvežė už 5 km į Varlių mišką, sudegino.

1982 m. Vytauto paminklo vietoje jaunimas pastatė saulutę, kaip priminimą, kad visi šio kaimo žmonės turi uždegti savo širdyse po saulę, kad būtų tvirtais tikėjimo ir lietuviškumo saugotojai.

Nuo 1968 m. rugsėjo 1 d. į Pelesos aštuonmetę mokyklą iš Prienų rajono buvo atkelta lietuvių kalbos mokytoja Ona Babarskytė. Iki šios mokytojos atkeltimo mokytoja geras lituanistas Admundas Mažeika, kurį švietimo skyrius pašalino, nes „nepraėjo per atestaciją“.

O. Babarskytė vietoj to, kad geriau pasiruoštų pamokoms, irkitinėsa nelaisvės pančius, kad galėtų laisvai gyventi ir tikėti!

tobulindama darbo metodiką, vaikščiodama iš kiemo į kiemą, šantažuoja vietinius lietuvius, šnipinėdama, pasaką ir kokie svečiai atvyksta iš Lietuvos, ką jie veikia ir panašiai. O mokykloje šeštos, septintos klasės mokiniai ne tik kad negalėtų padėkluoti, bet ir vieno lietuviško eilėraščio, bet ir sunkiai paskaito lengvo turinio knygelę. Taigi, mokytoja O. Babarskytė tikriausiai buvo atsiųsta ne mokyti vaikus gimtosios lietuvių kalbos, bet talkininkauti krašte naikinant lietuviškumą.

ATTITASYMAS

LKB Nr. 55 skyriuje „Sovietinėse mokykloje“ buvo žinutė, kad Pakiršinio pradinės mokyklos mokytojai O. Adomaitienėi pareikalavus atsisotiti lankantiems bažnyčia, atsisotijo visa klasė.

Tos žinutės autorius nori patikslinti, kad atsisotijo ne visa klasė, bet tik visi, lankantys bažnyčia.

Lietuvi, neužmiršk!

Kun. Alfonsas Svarinskas, kun. Sigitas Tamkevičius, Jadvyga Bieliauskienė, Sergejus Kovaliovas, Anastazas Janulis, Antanas Terleckas, Julius Sasnauskas, Povilas Pečiūnas, doc. Vytautas Skuodis, Mečišlovas Jurevičius, Vytautas Vaičiūnas, Balys Gajauskas, Gintautas Iešmantas, Viktoras Petkus, Algirdas Statkevičius

irkitinėsa nelaisvės pančius, kad galėtų laisvai gyventi ir tikėti!

Jėzuitų ordino kongregacija

Roma. — Praėjusį ketvirtadienį į Romą suvažiavo jėzuitų ordino generalinė kongregacija su 220 delegatų iš viso pasaulio. Jie atstovauja 26,000 ordino narių. Per 443 metų istoriją tai 33-čioji generalinė kongregacija, kurios uždavinys bus išrinkti naują ordino viršininką — generalą.

Penktadienį jėzuitų suvažiavimą aplankė popiežius Jonas Paulius II. Jis koncelebravo su jėzuitais Mišias ir tarė žodį, ragindamas ordiną sugrįžti į tradicinį vienuolių kelią, imtis daugiau kunigų, geresnio darbo, paliekant pasauliečiams tuos darbus, kuriems jie tinkami. Jau pats popiežius atsilankymas Romos Brogo Santo Spirito rūmuose sulaužė tradiciją, nes ankstyvesnėse kongregacijose jėzuitai, pradėdami svarstyti, vykdavo pas popiežių į Vatikaną.

Popiežius priminė ordino delegatams ir jų duotą paklusnumo popiežiui priesaiką. Praeitę popiežius yra kritikavęs ordiną už jo narių pasinešimą į politiką, ypač Pietų Amerikoje, kur daug kunigų ėmėsi „revoliucinės teologijos“ veiklos.

Kada širdies priepuolis suparalyžavo jėzuitų generalą Pedro de Arrupe y Gondra, 74 metų amžiaus, jis paskyrė

amerikietį jėzuitą, Fordhamo universiteto buvusį prezidentą kun. Vincent O'Keefe eiti generalo pareigas, kol bus išrinktas naujas generalas. Čia popiežius įsikišo ir 1981 m. spalio mėn. paskyrė ordinui tvarkyti kun. Paolo Dezza, 81 m. ir Giuseppe Pittau, 51 m.

Šeštadienį buvo kongregacijai perskaitytas buvusio generalo Pedro de Arrupe atsisveikinimo laiškas. Jis vadovavo ordinui 18 metų. Kongregacija formaliai priėmė Arrupes atsisveikinimo pareiškimą. Savo laiške buvęs generalas mini savo klaidas ir pabrėžia, kad ordinas padarė nemenką pažangą. Jis padėkojo tėvui Dezza ir tėvui Pittau už eitas pareigas, tačiau specialią padėką išreiškė ir tėvui O'Keefe.

Vatikane kalbama, kad jėzuitų ordino nariai gerbia popiežiaus paskirtus laikinus vyresniusius. Rinkimuose daug galimybių, kad nauju generalu bus išrinktas tėvas Giuseppe Pittau. Kitas laikas viršininkas — Dezza jau esąs per senas perimti atsakingas vienuolių generalo pareigas. Popiežius Jonas Paulius II manąs, kad ordinui reikia daugiau rūpintis dvasiniais reikalais, paliekant kovą dėl socialinio teisingumo, dėl žmogaus teisių kitiems veiksmams.

Amerikos korejiečiai surengė piktas demonstracijas įvairiuose Amerikos miestuose. Nuotraukoje deginama sovietų vėliava Glen Cove, Long Island, kur gyvena sovietų diplomatų Jungtinėse Tautose šeimos. Antradienio demonstracijose Chicagos miesto centre matėsi ir Lietuvos vėliavą.

Dar gyva JAV socialistų partija

New Yorkas. — Amerikos socialistų partija praėjusį savaitgalį New York'e turėjo savo suvažiavimą, išsirinco naują centro komitetą. Debatuose daug kalbų lietė pačią partijos egzistenciją. Buvo svarstomi būdai, kaip partija padidinti. Suvažiavime dalyvavo apie 60 delegatų, o visoje Amerikoje partijai priklauso apie 1,000 narių. Paskutiniuose prezidento rinkimuose šios partijos kandidatas David Reynolds surinko 6,720 balsų.

Partija šio šimtmečio pradžioje įsteigė Eugene Debs. Vieno metu socialistai turėjo dešimtis tūkstančių narių. Pats Debs penkis kartus kandidavo į prezidento vietą. Vienuose rinkimuose už jį balsavo apie milijoną balsuotojų.

Konvenciją aplankė korespondentai girdėjo atstovų kalbas apie kapitalizmo blogybes, apie JAV valdžios įsivėlimą į Centrinės Amerikos reikalus, apie branduolinio karo grėsmę. Visi gyrė socializmą, kaip visų pasaulio negerovių sprendimą. Viena socialistų partijos atstovė iš Terre Haute, Indianos yra sesuo Diane, pranciškiečių vienuolė. Ji buvo partijos kandidatė į viceprezidento vietą 1980 m. rinkimuose. Ji pasiūlo reporteriams, kad nesunkiu suderinti socializmą ir religiją, nes abiemis rūpi moraliniai klausimai. Yra teisinga reikalauti, kad alkanieji žmonės turėtų maisto, kalbėjo sesuo Diane.

Tobuliausiai politikoje pažengęs socialistas suvažiavime buvo Frank Seidler, kuris nuo 1948 iki 1960 m. buvo Milwaukee miesto meras. Jis socialistas jau nuo 1932 m. Nuo to laiko partija gerokai pasikeitusi. Dabar daugiau laiko skiriama klausimams, kurie anksčiau neegzistavo, kaip vaikų globos, homoseksualų teisių, kovos prieš atominis ginklus ir kiti klausimai.

Sunkiausias partijos uždavinys — išlikti. Finansų beveik nėra, trūksta narių. Partija nesitiki laimėti prezidentūros, tačiau vadai patenkinti, kad partija dar gyva.

Perono partija laukia rinkimų

Buenos Aires. — Argentinos peronistų partijos konvencija išrinko buvusį senatorių, senato pirmininką Italo Argentino Luder, 63 m. kandidatą į prezidento vietą. Viceprezidentiniu kandidatu išrinktas buvęs gubernatorius Deolindo Bittel.

Tuo pačiu metu Argentinoje vyko ir komunistų partijos konvencija. Partija turi 76,000 registruotų narių. Suvažiavimas nutarė rinkimuose balsuoti už peronistų kandidatą. Tik rinkimuose į parlamentą komunistai išskels savo kandidatus.

Peronistų konvencija pradžioje ginčiais dėl Buenos Aires delegacijos. Atsirado dvi delegacijos ir teko kreiptis į teisimą, kuris vieną delegaciją diskvalifikavo. Konvencijos salėje net buvo muštynių tarp atskirų grupių atstovų. Teko konvenciją pertraukti.

Ispanijoje gyvenanti buvusi prezidentė Isabel Peron konvencijoje nedalyvavo, tačiau buvo išrinkta peronistų partijos pirmininke.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Afganistano laisvės kovotojai paskelbė, kad prie Herato miesto buvo pultas sovietų dalinys, gaudes jaunos afganus karinei tarnybai. Mūšyje žuvo apie 70 sovietų. Daug nuostolių turėjo ir sukilėliai. Kitą dieną gretimus kaimus puolė sovietų bombonešiai. Kabule partizanai susprogdino restoraną, kuriame buvo daug Afganistano komunistų. Čia 10 jų žuvo, 7 buvo sužeisti. Tai buvo slaptosios milicijos tarnautojai.

— Britanijos darbininkų profesinių sąjungų suvažiavimas pasmerkė Pietų Korėjos keleivinio lėktuvo numušimą. Konferencijoje dalyvavo ir sovietų diplomatas Boris Averjanov. Britų spaudos žiniomis jis yra KGB pulkininkas.

— Čado vyriausybė paskelbė, kad sukilėliai vėl puolė Oum Chalobu miestelį ir valdžios kariuomenės igulą. Prieš puolimą vietovę visą valandą bombardavo šeši Libijos „Suchoj“ ir „Tupolev“ lėktuvai, padarę daug nuostolių civiliams.

— Amerikos rašytojų sąjunga (The Authors League of America) pasiuntė protesto telegramą gen. Jaruzelskio vyriausybei Lenkijoje, protestuodama prieš Lenkijos rašytojų sąjungos uždarymą. Amerikos rašytojai ragina Lenkijos vyriausybę pakeisti nutarimą ir atgaivinti sąjungą.

— Pietų Korėjos laivas su žuvusių sovietų numuštamais lėktuvais, giminėm pagerbė žuvusius, metė gėlių vainikus į jūrą. Laivą kelis kartus praskrido sovietų žvalgybos lėktuvai.

— Japonijos užsienio reikalų ministras Shintaro Abe tris dienas viešėjo Kinijoje. Išvykdamas jis nuramino Kiniją, kad japonai niekad netaps militaristine galybe. Japonija stiprina savo gynybą, nes jai gresia sovietų galybės stiprinimas Tolimuosiuose Rytuose.

— Du žymūs Čilės krikščionijai demokratų partijos veikėjai Renan Fuentealba ir Andres Zalvidar grįžo į tėvynę po 8 metų tremties. Juos sutiko didelė rėmėjų minia.

— Automobilių darbo unija patvirtino naują dvejų metų sutartį su Chryslerio bendrove. Darbininkai laimėjo 2.42 dol. per valandą algos pakėlimus ir infliacijos priedus. Dabar jų atlyginimai panašūs į Fordo ir General Motors darbininkų atlyginimus.

Iranas prašomas nenaudoti vaikų

Zeneva. — Jungtinių Tautų komisija žmogaus teisių reikalams kreipėsi į Iraną ragindama jį laikytis tarptautinių konvencijų ir nenaudoti kariuomenėje vaikų kareivių. Iranas ilgai priešinosi, tačiau 26 valstybių sudaryta komisija kreipėsi į tarptautines organizacijas, prašydama padėti vaikams karo belaisviams pakelti fizinius ir dvasinius sunkumus.

Sveicarijoje veikiančios šalpos organizacijos lankė Irake karo belaisvių stovyklas ir rado apie 240 Irano belaisvių tarp 12 ir 18 metų amžiaus. Irako pareigūnai tvirtina, kad daug vaikų fronte žuvo. Tuniso prezidentas Habib Bourguiba pasiūlė priimti iraniečius vaikus ir pasirūpinti jų auklėjimu.

Sunku sudaryti Izraelio koaliciją

Tel Avivas. — Izraelio premjerui Beginui pareiškus norą pasitraukti, Heruto partijos kandidatas į premjerus Shamiras dar nesudarė valdžios koalicijos. Mažosios partijos kelia savo reikalavimus, grasindamos iš koalicijos pasitraukti. Religinė Agudat Israel partija reikalauja uždrausti archeologinius kasinėjimus, nes jie daug kur paliečia senas žydų kapines. Partija reikalauja, kad tik ortodoksų rabinai galėtų priimti į žydų tikėjimą kitų tikybų žmones.

Tami partija jau Beginui grasino pasitraukti, jei nebus pakeisti biudžeto numatyti apkarpyimai, atšaukti nauji mokesčiai.

Kandidatas į premjerus Shamiras, kai kuriems liberalų sparno politikams reikalaujant, pasiūlė opozicijos partijai — darbiečiams sudaryti „tautinės vienybės“ vyriausybę. Šiai akcijai vadovauja buvęs energijos ministeris Beraman, nurodydamas, kad šiomis sunkiomis dienomis reikia turėti stiprią vyriausybę, kurioje Likudas ir Darbo partija turėtų po lygiai ministerių. Shamiras lauks 10 dienų darbo partijos atsakymo. Manoma, kad darbiečiai nesutiks eiti į vyriausybę kartu su Likudu, nes grupės skiria nemažai ideologinių skirtumų. Be to, darbiečiai vilioja iš Likudo kelias mažasias partijas, jų tarpe ir religines grupes, tikisi perimti valdžią patys.

Kol nepaaiškės Shamiro koalicijos galimybės, Beginas

dar neteiks prezidentui savo atsistatydinimo pareiškimą, nes prezidentas Herzogas pats yra darbietis ir gali pavesti vyriausybę sudaryti darbo partijos vadui Shimonui Peresui. Šis jau ragina Nacionalinę religinę partiją keisti liniją ir dėtis su darbo partija. Izraelio spauda primena, kad Vakarų Vokietijoje socialistai neteko valdžios, kai juos vienus paliko laisvieji demokratai, nutarę susidėti su krikščionimis demokratais.

Tautinės vienybės koalicijos šalininkai nurodo, kad nei Likudas, nei darbiečiai neturės stiprios vyriausybės, jei ji bus paremta smulkių partijų parama. Abi didžiosios partijos galėtų tvirtai vadovauti, palikdamos mažasias partijas opozicijoje.

Likudo vadams sunku kviesti darbietius į bendrą darbą, nes darbo partija siūlo pamažu pasitraukti iš okupuotų arabų žemių, siūlo ieškoti su arabais bendros kalbos. Darbiečiai priešinosi ir naujų sodybų steigimui Vakarų krante ar Gazos pakraštyje. Darbo partija kritikuoja ir Likudo politiką Libane.

Rusai „sustabdė šnipų lėktuvą“

Washingtonas. — Sovietų Sąjunga pagaliau pripažino, kad jos karo lėktuvai „sustabdė“ Pietų Korėjos keleivinį lėktuvą su 269 žmonėmis, kurie visi žuvo. Pareiškime vėl dėl šio įvykio kaltinama Amerika.

Jungtinėse Tautose buvo pademonstruota lėktuvo numušimo drama. Amerikos ir Japonijos žvalgybos užrekorduotos rusų lakūnų pasikalbėjimų juostelės suklėdė nemažą Saugumo Tarybos narių susidomėjimą. Iš juostelių buvo aišku, jog rusų lakūnai matė keleivinį lėktuvą, žinojo, kad tai keleivinis lėktuvas, skrięs po navigacijos šviesomis. Juostelės tęsėsi 20 min. Iš jų paaiškėjo, kad lakūnas paleido karštį sekančią raketą Korėjos lėktuvui jau išskrendant iš sovietų teritorinės oro zonos.

Sovietų ambasadorius Oleg Trojanovskis klausėsi lakūno pasikalbėjimų juostelių, o po to vėl pasmerkė „Amerikos pradėtą propagandinę kampaniją“. JAV administracija siekia laimėti jos numatytą, lėšų karo reikalams patvirtinimą, teigė sovietų diplomatas. Jis toliau teigė, kad lėktuvus šnipinėjo.

Pietų Korėjos ambasadorius pasiūlė sovietų atstovui „atvirai, garbingai pripažinti, kad sovietai kalti dėl žmogžudybės“. Iki šiol sovietai dar neapgailejo savo veiksmų, neatsiprašė nukentėjusių, nepapeikė savo lakūnų, nekaltino apie kompensaciją, pasakė Korėjos ambasadorius Kim Kyung Won.

KALENDORIUS

Rugsėjo 8 d.: Šv. Marijos Gimimas, Gerutis, Daumantė. Rugsėjo 9 d.: Petras Klav., Ozana, Vylius, Ramunė.

Saulė teka 6:22, leidžiasi 7:14.

ORAS

Saulėta, temperatūra diena 85 L, naktį 70 L.

"ŽIBURIO" MOKYKLOS ŽINIOS

Žiburio lietuvinė mokykla mokslo metus pradės rugsėjo 10 d. 9:00 val. ryte Dievo Apvaizdos parapijos patalpose. Pirmąjį šeštadienį pamokos tęsis tik iki 12:00 val.

Sekmadienį, rugsėjo 11 d., mokyklos mokiniai organizuoti dalyvaus 10:30 val. r. šv. Mišiose. Prašau jaunimą atvykti į parapiją 10:10 val. r., kad nesivėluotume į šv. Mišias.

Laukiami sugrįžtant buvę mokiniai ir kviečiami nauji į lietuvinę mokyklą.

D.D.

"SVYTURIO" JŪROS SAULIŲ KUOPOS IŠVYKA PILĖNUOSE

"Svyturio" jūros saulių kuopos rugpjūčio 28 d. ruošia išvyką — gegužinė Pilėnuose buvo tikrai sėkminga. Nors išvyko buvo didelis rūkas ir dėl jo saulės nebuvo matyti iki 11:00 val. Išvyka pradėta vežti pavakarių. Vėliavą kėlė kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas, vicepirmininkas Mykolas Abarius ir išdalininkas Vincas Rinkėvičius. Sesės saulės jau nuo išvakarių triušė virtuvėje ir prigaminio įvairaus ir skanaus maisto. Tos darbščiosios bitutės buvo: kuopos moterų sekcijos vadovės pad. Stefanija Paukšienė, pad. Sofija Sirutienė ir saulės Grace Valiukėnienė, Onutė Selenienė, Marija Želvienė, Liuda Macionienė, Salomėja Grigaitienė ir Vladislava Šiurkienė. Atvykusieji galėjo gauti mėgstamų lietuviškų barščių, cepelinų, kugelio,

balandėlių, kavos ir įvairių pyragų. Viskas išpirkta ir suvalgyta. Išvykoje dalyvavo arti 150 asmenų. Keletas jų buvo net iš Floridos, jie skundėsi, kad karštis juos daugiau paspirgino Michigano valstijoje negu spirgina Floridoje.

Atvykę ne tik skaniai pavalgė, tyru oru pakvėpavo, bet daug kas iš jų ir dovanų laimėjo. Laimėjimo stalas buvo turtingas. Dovanų paskirstymą pavadė kuopos vicepirmininkas Juozas Kinčius, Danutė Petrauskienė ir Vladislava Šiurkienė. Prieš pradedant dovanų paskirstymą, kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas padėkojo gausiai išvyką atvykusiems svečiams, aukotojams ir šeiminiškams. Išvykos metu Pilėnams suaukota 500 dol.

Tenka paminėti ir Jaunimo stovyklą Dainavą. Čia žmonių ypač jaunimo susimėgė reliais šnekučiavo, maudėsi Spygliaus ežere ir kaitinosi prieš saulutę. Pasimaudyti į Dainavą vyko ir Pilėnų išvykos kaimiečiai, o užkasti ir skaniai pavalgyti dainaviečiai traukė į Pilėnus.

Klemensas Urbšaitis, nesenai viešėjęs okupuotoje Lietuvoje, norintiems pasiklausti iš magnetofoninės juostos pagrojo Lietuvoje jo giminėjų dainuotas dainas ir muziką.

6-tą valandą buvo nuleistos vėlivos, bet tas neženklinio išvykos pabaigos. Atvykusieji dar ilgai šnekučiavosi ir vaišinosi susirinkę prie Klemenso Urbšaitio stalo. O jis turėjo daug ko papasakoti.

AUKA "DRAUGUI"

St. Butkaus saulių kuopa, įvertindama "Draugo" infor-

Solistė D. Petronienė Detroito scenoje. Akompanuoja V. Neverauskas.

Nuotr. K. Ražausko

maciją, iš savo rugpjūčio 21 d. S. ir A. Vasiulių sodyboje surengtos išvykos pajamų paskyrė "Draugui" 15 dol. auką.

SUGRĮŽO Į DETROITĄ

Jadvyga Černiauskienė iš 119 Pike Lake, Duluth, Minnesota, grįžo į Detroitą ir apsislojo pas savo seserį Kristiną ir svainį Kazimierą Daugvydus.

A. Gr.

TRUMPAI

Šv. Antano parapijos bažnytinis choras Detroito po vasaros atostogų repeticijas pradeda sekmadienį, rugsėjo 11 d. Pirmąjį repeticijai visi keturi balsai renkasi 12 val. bažnyčioje prie vargonų. Bus svarstoma ateities chorinė veikla ir renkama choro valdyba. Visi choriškai prašomi dalyvauti lietuviškose pamaldose kiekvieną sekmadienį, nes ir repeticijos numatytos kiekvieną sekmadienį po lietuviškų pamaldų, pradedant rugsėjo 11 d., sekmadieniu.

Detroito moterų vokali-

nis kvartetas yra kviečiamas pasirodymams už Detroito ribų, kitose lietuvių telkiniuose. Kvartetas pradeda repeticijas ketvirtadienį, rugsėjo 15 d., 4:30 val. p.p., Šv. Antano parapijos patalpose. Kvartetas yra ruošiamas

Dariaus ir Girėno minėjimo programai, kuri įvyks rugsėjo 25 d. Lietuvių namuose, Detroito. Kvartetas sėkmingai pasirodė rugp. 20 d. Dainavoje, mokytojų studijų atsisveikinimo vakaro programoje.

S. Slizys

LIETUVIŲ TEISĖMS GINTI FONDO VADOVYBĖ

Lietuvių teisėms ginti komitetas, pirmininkaujant dr. Viktorui Stankui, 1983 rugpjūčio 27 d. Chicagoje posėdyje aptarė tolimesnės veiklos reikalus, o rugpjūčio 28 d. įvyko Lietuvių teisėms ginti fondo įsteigimo reikalams susirinkimas.

LTG Fondą (American Lithuanian Rights Fund, Inc.) inkorporavus Ohio valstybėje, priimti įstatymai, sudaryta LTG Fondo taryba ir patvirtinti šie direktoriai: pirm. dr. Viktoras Stankus, vicepirm. Vytautas P. Jokubaitis, dr. Vladas Šimaitis, dr. Jonas A. Račkauskas, adv. Audronė Karalienė, Danguolė Valentinaitė, Vitas Plioplys.

Reikalų vykdymui, patvirtinta LTG Fondo valdyba: pirm. dr. Jonas A. Račkauskas,

sekr. adv. Audronė Karalienė, išd. Danguolė Valentinaitė, nariai — Pranas Razgaitis, Vitas Plioplys, Vytenis Damašis, Leonas Radvila ir Grožvydas J. Lazauskas — spaudos reikalams. Lietuvių teisėms ginti fondo adresas: 5620 South Claremont Ave., Chicago, Illinois, 60636.

Šiame posėdyje išsurinkti aukų paskirta trims asmenims \$4,500 jų gynimo reikalams. Suprantama, kad ši akcija pareikalaus daug laiko, pastangų ir ypatingai — lėšų. Kiekviena aukta bus panaudota tiesios ieškojimui bei atskleidimui.

LTG Fondas yra dėkingas visiems už gautas aukas. Tikimasi, kad visuomenės šia akcija ir toliau gausiai remis lėšomis ir kitais galimais būdais.

A.A. PETRO BAUŽIO MIRTIES METINĖS

A. a. Petras Baužys

Mes dažnai prisimename pirmąją dieną, susitikimą su žmogumi, su kuriuo vėliau suveda gyvenimo keliai. Ji lyg tas nematomas teisėjas apsprendžia tolimesnį bendravimą, santykiavimą. Tokį vadinio, savo aš teisėjo sprendimą padarėme kadaise susipažinę su Petru Baužiu. Jo kietos rankos paspaudimas, gryna žemaitiška tarsena, šypsenos, nuoširdus kuklumas leido mums pažinti "teisėjų" padaryti sprendimą: "Malonus, širdingas, draugiškas žmogus". Teisėjas pasakė, gyvenimo dienos patvirtino.

Kurį laiką gyvenęs Chicagoje, Marquette parke, Petras Baužys su šeima atsikėlė gyventi į ūkį, esantį netoli Beverly Shores. Labai simpatin-gai, maloni, draugiška ir jo žmona Gražina, mergautinė pavardė Diamentytė, kilusi iš Jonišio. Jos tėvas Juozas Diamentis — Jonišio visu-

meninio ir ekonominio gyvenimo žymūnas, pagarsėjęs ir Kauno politinio gyvenimo veikloje. Ta gimtojo krašto meilė, joniškietiškas ryšys, suartino mus su Baužiu šeima.

Petras ir Gražina Baužiai, atsikėlę į Beverly Shores apylinkę, aktyviai įsijungė į visuomeninį gyvenimą. Jie buvo Lietuvių klubo ir Balso nariai, Gražina Lietuvos dukterų draugijos narė. Kada tik reikėjo talkos, apsiimtas pareigas atlikdavo uoliai, noriai.

A. a. Petras buvo aktyvus Filatelistų draugijos Lietuva narys. Turėdamas meninių gabumų, jis talkino skautams, ruošiant Kaziuko muges. Visą turimą laisvalaikį praleido dirbdamas įvairius rankdarbius mugei. Mėgo Petras ir ūkių darbus. Pavyzdžiui, tvarkėsi nedideliame ūkelyje, ypatingai paukštinkystėje.

1982 vasaros pabaigoje Petras sunegalavo. Išvykdamas į ligoninę, širdies ligos kančias, atsisveikino su žmona Gražina, lyg nujausdamas savo gyvenimo likimą. Mirė rugsėjo 7 d.

Petras Baužys gimė 1920 sausio 31, Mažeikių apskrityje, Ylakių kaime. Lietuvoje liko 6 seserys, 2 pusbroliai Amerikoje. Liūdi žmona, sūnus Rimas, duklė Rita su šeimomis. Rugsėjo 11 d. Beverly Shores šv. Onos bažnyčioje bus atnašaujamos metinės šv. Mišios už jo vėlę.

Vyt. Kasniūnas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur - Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštadienį)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taisydo savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

***

Pats nelemčiausias nesusipratimas — tai tiesą skelbti prievarta. Tai ne tik karikatūrinis apštalavimo iškreipimas, bet tiesiog jo išniekinimas. Iš vienos pusės šis nesusipratimas remiasi tiesos esmei svetimu nusistatymu, kad tiesos tarnybos mobilizuotina ir jėga. Iš antros pusės savo ruožtu šio nusistatymo pagrindas yra klaidos laikymas nusikaltimu.

Juozas Girmius

Dr. Peter T. Brazio ofisa perėmė

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybe vidaus ligos

2434 West 71st Street

Tel. HE 4-5849

Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building). Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštadi. 10-3 val.

Ofs. 735-4477. Rez. 246-0067 arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — 233-8553

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas

3925 West 59th Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.

Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

Tel. 476-2112

Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštadi.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. ARVYDAS J. DAILIDIS

DANTŲ GYDYTOJAS

2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)

Olympia Fields, Ill.

Tel. 748-0033

Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA

2636 W. 71st Street

Priima trečadi. nuo 2 iki 5 v.v.

Ketvirtadi. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.

Susitarimui skambinti 436-5566

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTĖ

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAŽEIKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

4600 W. 103 St. Oak Lawn

Tel. 423-8380

Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-8 antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-o

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. 742-0255

Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Chicago Eye Institute

4200 N. Central Ave.

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

8104 S. Roberts Road

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 563-0700

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozas Meškauskas ofisa perėmė

T. RAMA, M.D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybe vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Tel. 434-1818 ir 476-1344

Res. 852-0889

KAD IR TVANAS? (I)

Pastaroju metu vis stiprėja įspūdis, kad lietuviškoji Chicago — nors ir tik po truputį, bet vis tiek nenumaoma — tirpsta. Jaunimas pakelia sparnus ir išlanko keturiais vėjais, o senimas išsidangina jei ne į palmių pavėsy po saulėtąją Floridą, ryne, tai dar tolimesnėse vietose, kur auga dangiškieji migdolai ir teka gulbių piešas...

Bet — tai ne visiškai tikslus ir pilnas vaizdas. Tiesa, kad lietuviškoji Chicago pamažėle tirpsta. Tačiau tai dar ne viskas. Ji taip pat ir skęsiasi. Senosios kolonijos rėtėja, bet tuo pačiu ne per toliausiai nuo jų išdygsta naujos. Tai, kaip praranda Marquette Parkas, Brighton Parkas, Gage Parkas ir Cicero, nevisuomet laimi vien tik Florida, dar kokie kiti ten pasviečiai ar — dauso, bet tiek pat, o gal net ir daugiau — tos pačios Chicago pietiniai, vakariniai ir šiauriniai priemiestiai. Lygiai kaip prieš 30 ar 40 metų Marquette Parkui, Brighton Parkui ir Gage Parkui atiteko stambi dalis to, ko nustojo Bridgeportas, Town of Lake, Roselandas ir kitos į rytus nuo Western g-vės buvusios kolonijos... Taigi, „pasaulio lietuvių sostinė“, nors iš vienos pusės liejėja, iš kitos — tik perkeldinėja savąjį svorio centrą vis tolyn nuo ežero

Aišku, su šiuo persikėlimu vakaropie eina ir išsibarstymas. Naujosios kolonijos toli gražu ne tokios kompaktiškos, kaip senosios. Be to, nors absoliutus Chicago ir apylinkių lietuvių kilmės asmenų skaičius gal ir nemažėja (nes pasitraukiantį senimą su kaupti atsiveria jų vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai), jaunųjų kartų lietuviškumas anaipol nebe toks ryškus, kaip vyresniųjų. Tuos dalykus visi gerai žino, ir nebūtų reikalo čia ir vėl jų kartoti tūkstantį kartą. Jei betgi tai darome, tai tik todėl, kad atkreiptume dėmesį į vieną iš šios padėties *gelbėjimosi priemonę*, kurios reikalingumas labai akivaizdus, bet kurios suorganizavimu tik dabar pradėta rimčiau susirūpinti. Žodžiu, yra tai, ką galima ir reikia daryti, tik dar ne visų tas reikalas įsisąmonintas bei supaštas...

Nepaisant kiek lietuvių begyveno ar begyvena Marquette Parke, Gage Parke, Brighton Parke ar (iš dalies) Ciceroje, visa pastarųjų kelių dešimtmečių jų veikla būtų buvusi tik perpus tokia naši ir gyvybinga, jei nebūtų jų turėję Jaunimo centro. Jaunimo centras — lietuviškojo gyvasvimo Chicagoje ir katalizatorius, ir ramstis, ir užuovėja. Daug ką lemia žmonės, bet žmonėms reikia ir namų, kuriuose galėtų fiziškai susitelkti jų bendruomenė. Ne tik Chicago, bet ir kiekviena kita bent kiek pajėgsnė lietuvių kolonija savo laiku suskato tokius bendruomeninius židinius įsistiegti ir įsirengti. Daugelyje miestų šių bendruomenės židinių yra buvę ar tebėra ne po vieną, o (paieiliui ar net tuo pačiu metu) po du, tris ar daugiau. Tik prisiminkime tuos dar nelabai senus laikus, kada po visą Ameriką žydėto žydėjo ne vien lietuvių „socialiniai klubai“ (karčiamos su salikėmis), bet ir šviesą bei šilumą skleidusios lietuviškosios parapijos, kurių gelbėjimu, beje, irgi per vėlai susisielota. Šiaip ar taip, principas, kad kurios nors kolonijos bendruomenė, jei tik nori išsaugoti savo gyvastingumą, privalo turėti savo bendruomeninius namus, mūsų išeivijos istorijoje jau tiek

kartų pasitvirtino, kad juo abejoti gali nebent tik koks paklydėlis iš svetimos planetos. Ir nėra absoliučiai jokių duomenų, verčiančių spręsti, jog tas principas (būtent, „Stipri bendruomenė turi savo fizinį susitelkimo punktą — centrinius namus“) nebegalioja dar ir šiandien — kaip ir artimesnėje ateityje. (Tik dėl tolimesnės ateities kai kurie „futurologai“ pranašauja, jog žmonėms į krūvą susitelkti nebereikės centrinių patalpų, nes visi namuose sėdėdami būsimame viens su kitu sujungti instantiškos vizualinės elektronikos saitais, nuo kurių net gal ir norėdami nebegalėsime išsivaduoti...)

Kaip ten bebūtų, šiandien tarpusavio bendravimui mums dar labai reikalingi „Jaunimo centrai“ ir „Kultūros židiniai“. Deja, atrodo, jog yra manančių, kad mums pakanka tų, kuriuos dabar turime, ir kad bent Chicagoje niekada mums jau nebereikės naujų. Turbūt nesuklystume spėjant, kad jeigu šia tema apklausinėtume eilinį „sostinės“ pilietį, iš jo išgirstume nuomonę, jog dabartinis Jaunimo centras — čia paskutinis, ir kad jokių naujų „Jaunimo centrų“ nei Chicagoje, nei jos apylinkėse daugiau nebūbus. Atseit, viskas su Jaunimo centru prie Claremont ir 56-tos taip ir pasibaigs...

Tiesa, pats Jaunimo centras nė nemano greitai „užsibaigti“. Dešimtmetį kitą ten dar gyvuos šeštadieninės mokyklos, rinksis sveikos ir posėdžiai, skambės koncertai, aidės paskaitos, klėgės baliai. Bet net ir tuo atveju, jei 56-toji ir Claremont pasidarytų taškelis juodoje (ar rudoje) jūroje toli nuo lietuvių gyvenviečių krantų, Jaunimo centras neužsidarytų. Kai Marquette Parkas jau bus paviręs Bridgeportu arba Roselandu, Jaunimo centras vis tiek gyvuos, jei ne kaip kasdieninio bendravimo vieta, tai kaip Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, kur prie didžiulių ten sukauptų archyvų mokslo labai pilnu laiku darbuosistės, kurios diplomuotų liuanistus, kuriuos bus parengusi Illinois (ar kito) universiteto liuanistikos katedra. Tokie archyvai — studijinei Jaunimo centro paskirčiai įgyvendinti visiškai nesvarbu, kokios tautybės, rasės ar social-ekonominės padėties bus jo kaimynai. Svarbu tik tai, kad būtų stiprūs mūrai, geri sargai ir nedidelis būrelis liuanistikai atsidavusių entuziastų. O tokių atskirų *pasiryžėlių* visuomet atsiranda, net ir tuo atveju, kai atautinė *masė* jau būna svetiname „virinimo katilė“ ištirpusi. Tik užtat svarbu, numatant Jaunimo centrą tokią ateitį, tam iš karto pasiruošti. O tas jau ir daroma: Lituanistikos tyrimo ir studijų centro įkūrimui jau padėti teisiniai pagrindai, gautas suinteresuotųjų lietuvių organizacijų pritarimas, pradėtas telti archyvas su biblioteka ir kaupiamas finansinis kapitalas, iš kurio nuosimčių bus apmokamos visos centro operacijos. Taigi — kaip tik šiuo metu imamas žygis, kuriais neribotam laikui užtikrinama Jaunimo centro ateitis.

Bet kaip su visais tais Chicago bei apylinkių lietuviams, kurie, taip sakant, bus likę už Jaunimo centro durų? Ar jų bendruomeniniam gyvenimui taip ir bus lemta nuvyti? m. dr.

Rytoj: Antras „Jaunimo centras“ vakariniuos priemiestius.

Akademikų Jubiliejinės stovyklos parade

Nuotr. J. Tamulauičio

SOVIETINĖ DEMOGRAFIJA

J. VAICELIŪNAS

Sovietų Sąjungoje kartas nuo karto paskelbiami gyventojų demografiniai duomenys. Dabar Sovietų Sąjungoje prikaityma 262 mil. gyventojų. Krašto plotas siekia apie 22 mil. kvadratinį kilometrą. Tai didžiausia pasaulio valstybė, bet apgyventa retai, nes viename kv. kilometre tėra tik 12 gyventojų. Tiesa, kai kuriuose rajonuose gyventojų yra labai tirštai, bet yra ir tuščių plotų, ypač Sibire. Sovietai nori Sibiro gyventojų skaičių padidinti trečtiniais, ketekintais ar kitokiais privertais Sibire dirbti darbininkais. Pastarieji skaitomi savanoriais, bet ir jie į Sibirą vyksta prievarta.

Sibire gyventojų yra apie 25 mil., neskaitant tenai esančių karių. Sovietai net ir ketekintus, kurie jau yra atliekė bausmę, skatina pasilikti Sibire. Tam tikslui Sibire dirbantiesiems gauna geresnius atlyginimus, negu dirbantiesiems Europos ribose. O būvę ketekintais, kurie grįžta į savo tėvynę, kartais negauna darbo ir yra priversti grįžti atgal į Sibirą. Betgi sovietiniai pinigai nesugadina. Daugumas būvusių ketekintų stengiasi grįžti į savo gimtąjį kraštą. Carų laikais Sibire gyveno daug laisvų žmonių, kurie vertėsi žemės ūkiu ar amatais. Vėrėsi žemės ūkiu Sibire naudinga, nes tenai yra derlingų žemės plotų. Tik komunistinė santvarka kalta dėl to ūkio stagnacijos. Vienas sibiraiškas dar anksčiau pasakojė: „Carų laikais aš nežinojau, kiek aš turiu gyvulių, ir caras nežinojo, kiek aš turiu gyvulių. Dabar, Stalino laikais, kai mano višta padeda kiaušinių ir sukurda

kina, ateina du milicininkai, surašo protokolą, kad višta padėjo kiaušinių, tą protokolą pasiunčia į Kremlių. Dabar ir aš žinau, kad mano višta padėjo kiaušinių, ir Stalinas žino“. Gal tai juokingas pasakymas, bet jame yra tiesos apie komunistinę santvarką.

Sovietų Sąjungoje visuomet yra daugiau moterų negu vyrų. Kodėl? Jei berniukų ir mergaičių gimtų po lygiai, tai suaugusių vyrų visvien būtų mažiau negu moterų, nes vyrų daugiau žūna. Žūna karuose, darbuose, ketekuose. Sibiro rajone, kur yra ar būdavo 4 — 5 ketekai vyrams, tai moterims tik vienas. Sovietai sako, kad II pas. karo metu žuvo per 20 mil. sovietinių karių.

Pagal oficialius duomenis sovietų respublikose gyventojų yra: Rusijoje — 137 mil., Ukrainoje — 50 mil., Gudijoje — 9, Moldavijoje — 4, Lietuvoje 3,5, Latvijoje — 2,5, Estijoje — 1,5, Armenijoje — 3, Azarbaidžane — 6, Gruzijoje — 5, Kazakstane — 15, Kirgizijoje — 3,5, Tadžikistane — 3, Turkmenistane — 3, Uzbekistane — 15. Čia sužymėta respublikose gyventojų skaičius, bet nepasakyta, kiek kokių tautybių gyvena tose respublikose.

Sovietinėse respublikose vyrų procentas yra: Rusijoje — 46 proc., Ukrainoje — 45, 8 proc., Gudijoje — 46,5 proc., Moldavijoje — 47—proc., Lietuvoje — 47,2 proc., Latvijoje — 46,1 proc., Estijoje — 46,2 proc., Armenijoje — 46,7 proc., Azarbaidžane 48,8 proc., Gruzijoje — 47,1 proc., Kazaksta-

ne — 48,3 proc., Kirgizijoje — 48 proc., Tadžikistane — 49,4 proc., Turkmenistane — 49 proc., Uzbekistane — 49,1 proc., Sovietų Sąjungoje vyrų yra 46,6 proc.

Iš Pabaltijo respublikų vyrų didžiausias procentas yra Lietuvoje. Tiesa, Lietuva II pas. karo metu nesudarė vokiečių reikalaujamo SS legiono ir tuo išsaugojo savo vyrų tam tikrą skaičių. Bet lietuviai beveik 10 metų vedė partizanines kovas su raudonuoju okupantu. Daug partizanų žuvo.

Vyrų didesnis procentas žūna ne tik karuose, darbuose, ketekuose, bet nemažai ir nuo alkoholio. Tokį žmonių išuždymo ginklą — alkoholių okupantai plačiai praktikojo. Lietuvoje, jei krautuvėse nėra maisto produktų, bet jose pilna alkoholinių gėrimų.

Sovietų Sąjungoje 1970 — 79 m. laikotarpyje nuo alkoholio mirė 8 mil. vyrų tarp 30 — 50 metų amžiaus.

Vaikų 0 — 10 metų amžiaus 1979 atskirose Sovietų Sąjungos respublikose, skaitant tūkstančiais, buvo: Rusijoje — 20,340, Ukrainoje — 7,055, Gudijoje — 1,406, Moldavijoje — 700, Lietuvoje — 539, Latvijoje 341, Estijoje — 207, Armenijoje — 630, Azarbaidžane — 1,396, Gruzijoje — 867, Kazakstane — 3,367, Kirgizijoje — 891, Tadžikistane — 1,153, Turkmenistane — 803, Uzbekistane — 4,492. Viso Sovietų Sąjungoje — 44,056.

Sovietų sąjungoje pensininkų 1950 buvo 10,4 proc., 1970 m. — 15 proc., o 2000 metais numatoma 19,1 proc. Kadangi ten pensijos labai mažos, tai

nužengė iš tų laikų, kai dar karas ėjo. Tania anuomet buvo jauna kolkid mokytoja ir Varioke užtūrė... Dabar kitokia: išsiuobusi, grakšti, o vaikai — užsienio drabužėliais. Ivanas — sportiniu švarku, lyg būtų atostogose.

Džiaugsmo ašaros tekėjo abiem moterim išsiuobus. Ivano bute vaikai Ilonai rodė užsienio žaislus. Ji nė neįsivaizdavo, kad tokie yra. Tania jai pasakojo apie tolimus kraštus, kuriuose Ivanas dirbo, o prisiminus Ilonos iškentėtus metus, abi moterys vėl ašarojo.

— O kaip Variokas laikosi? — klausė Tania.

— Jis turi parapiją — klebonas. Ir visada laiškuose tave mini. Bet tu vis užsienyje.

— Jis nepaprastas žmogus, Ilona. Nežinau, kaip pasakytį. Tie lėti judesiai, tos akys išdžiūvusiam veide tiesiai žiūrinčios į tave, lyg norinčios tau gero, vien gero, — atsiminė Tania.

— Dabar kiek serga, bet apie tai daug nerašo. Tikiuos jį dar pamatyti.

— Perduok ir mūsų linkėjimus, Ilona.

— Perduosiu, perduosiu...

Jie padėjo pasiųsti telegramą Semienai, persodino ją į kitą traukinį ir visi išsiuobiavo.

— Rašyk, — lipdama iš vagono prašė Tania, — ir tebūnie Dievas su tavim, Ilona.

Kiek paviešėjus dabar vėl reikėjo supuotis ir džiaugtis, kad geras kelio gabalas jau atlinguotas, didesnė dalis jau atlikta, ir vis mastyti, vienai vis mastyti. Kodėl, kai Tania, Ivanas, Antanas ir vaikai po užsienius važinėjo, jai reikėjo Sibire trūnyti? Kodėl jos toks likimas?

Net karo metu, kai vokiečiai buvo prie Maskvos, ne tik miesto nepaėmė, bet ir karą pralaimėjo... O Sibire visi jau vyli, tik laukė žinios, net rusai, kada Maskva bus paimta — karas pasibaigs, sovietų

KAS TOJI NEAKIVAIZDINĖ LITUANISTINĖ MOKYKLA?

Lietuviams vis labiau sklaidantis, keliantis toliau nuo lietuviškų kolonijų, vis daugėja mokyklinio amžiaus lietuvių, kuriems liuanistinės mokyklos nebepasiekiamos. Jau seniai buvo kalbama apie neakivaizdinę, korespondencinę liuanistinę mokyklą tokioms šeimoms. Kalbos vėtro tikrove praeitų metų gruodžio pradžioje, kai JAV LB Švietimo taryba, vadovaujama pirmininko J. Kavaliūno, įsteigė „Židinio“ neakivaizdinę liuanistinę mokyklą ir pakvietė mokytoją V. Bučmienę jai vadovauti.

Kas šioje mokykloje mokosi? Mokinius būtų galima sugrupuoti į tris kategorijas. Pirmoji grupė — tų, kurie nepasiekia jokios paprastos liuanistinės mokyklos. Mažieji (6-7 metų) „Židinio“ mokykloje pradėjo pirmąjį skyrių. Vyresni vaikai, kurie buvo tėvų mokomi namie, eina aukštesnių skyrių programą pagal savo sugebėjimą. Antrąją grupę sudaro tie mokiniai, kurie baigė 8 skyrių pradžios mokyklą, bet aukštesniosios liuanistinės mokyklos nepasiekia. Jie 9-12 skyrių kursą eina neakivaizdiniu būdu. Trečiąją mokinių grupę priklauso vyresni mokiniai (18-30 metų amžiaus), kurie neseniai susidomėjo savo lietuviška kilme ir panoro geresnį išmokyti lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti, kad galėtų pilniau dalyvauti lietuviškoje veikloje, sekti lietuvišką spaudą, susirašinėti su gimiminėmis Lietuvoje bei su jais lengvai susikalbėti, kai nuvyks į Lietuvą.

Kaip ši neakivaizdinė mokykla veikia? Nustatius, kurio skyriaus programai mokiniams yra pasirušę, jam nusiunčiami visi to skyriaus vadovėliai bei pratimų knygos. Kas savaitę kiekvienam

daug pensininkų dar dirba, kad galėtų pragyventi.

Sovietų Sąjungoje žmonių su aukštu išsilavinimu, skaitant tūkstančiais, yra: Rusijoje — 8,312, Ukrainoje — 2,766, Gudijoje — 512, Moldavijoje — 169, Lietuvoje — 174, Latvijoje — 160, Estijoje — 93, Armenijoje — 219, Azarbaidžane — 301, Gruzijoje — 425, Kazakstane — 679, Kirgizijoje — 150, Tadžikistane — 130, Turkmenistane — 104, Uzbekistane — 632. Artas išsilavinimas reiškia su gimnazijos ar su universiteto išsilavinimu — nepasakyta.

Visais „Židinio“ neakivaizdinės liuanistinės mokyklos reikalais kreipitis į mokyklos direktorę Vidą Bučmienę, 17702 Crestland Rd., Cleveland, Ohio 44119. Tel. (216) 481-0653.

V.B.

santvarka bus panaikinta ir tremtiniai galės važiuoti namo.

Bet to neatsitiko.

Buvo tikėtasi ir melstasi. Net laikraščiai ir radijas nutilo — atrodė, kad sostinė jau paimta... Bet trobelėje kunigas Variokas Bronė Semienė ir moteris perspėjo:

— Nesidžiaukit. Vokietis šį karą pralaimės.

— Nejaugi. Taip sekasi jam.

— Barbarai kultūringas ir mechanizotas tautos nugalės.

Net tris kartus pakartojo.

Vokiečiai visa jėga žygiavo. Tremtinės, užgulusios paskolintą iš Tamos žemėlapi, kartojė, kad Maskva jau krito, tik laikraščiai ir radijas tylėjo. Nenorėjo liaudžiai nuotaukos gadinėti. Variokas laikėsi savo, kartodamas „Maskva nepaimta, ji dar nepaimta, barbarai nugalės“. Toks tikras jis tuo buvo.

— Gal rusai nėra barbarai, kunige, — ginčą sukėlė Semienė.

— Manai?

— Rusai skelbia idėjas, o barbarai, kaip humai ar vizigotai neskelbė jokių, tik žvangino kardais.

— Gerai pastebėjai, Brone. Bet barbarais gali būti ir idėjas kuriančios tautos.

— Negali.

— Laikė revoliucijos čia siautė tikras barbariškas. Po šio karo jo bus daugiau. Matysit.

— O ne. Nesiduosiu mulkinama, — priešinosi Semienė.

— Kunige, žiūrė žemėlapi. Maskva apsupta. Variokas žvilgtelėjo, murredamas „Maskva dar nepaimta, prie jos bus visų vokiečių kapi. Jei išėyk nepaėmė — dabar jau nepaėmė“.

(Bus daugiau)

VI PLB SEIMO NUTARIMAI IR PASISAKYMAI

(Tęsinys)

4. Lietuvių kalba, kaip svetimoji kalba

Seimas ragina plėsti ir visokeriopai remti lietuvių kalbos, kaip svetimos, dėstymą, kad lietuviški švietimo galėtų pasinaudoti ir tie, kurie lietuviškai visiškai nemoka. Pastariesiems taip pat ruošina įvairių sričių (ne vien kalbos) mokomoji medžiaga.

5. Dėl lituanistinių studijų

Seimas kviečia sudaryti sąlygas visų kraštų jaunimui lankyti Vasario 16-sios gimnaziją, lituanistinius kursus universitetuose. Pedagoginį lituanistikos institutą, PLJS Rysių centro organizuojamą Lituanistikos seminarą, Mokytojų studijų savaitę bei dalyvauti ideologinių organizacijų (skautų, ateitininkų ir kt.) veikloje.

6. Lituanistika tėvams

Seimas ragina sudaryti sąlygas tėvams, atvežusiems vaikus į lietuvišką mokyklą, pamokų metu tose pačiose patalpose (jei įmanoma) surengti pasibuvimo kursus ar paskaitų ciklus.

7. Dėl mokinių mažėjimo priežasčių

Seimas kviečia rimčiau susirūpinti priežastimis, dėl kurių kai kurie lietuviai tėvai neatlieka savo tautinės pareigos siųsti vaikus į lituanistines mokyklas ir dar nuodugniau išstudijuoti bei panaudoti atitinkamas priemones šiai problemai įveikti.

D. JAUNIMO SRITYJE

PLB ir kraštų valdyboms priimti informacijai tinkamai veiklai VI-jo PLB seimo Jaunimo komisijos paruošta projekta "Jaunimo veiklai siūlomi užsiėmimai", kuris pridedamas kaip Priedas "A".

Projekto iškelti šie svarbesnieji siūlymai:

a) PLB bei kiekvieno krašto valdybos paskirti bent vieną asmenį rūpintis priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų programa, derinant ją su Švietimo komisijos programomis ir skatinti tėvus šioms programoms pasinaudoti;

b) prašyti jaunimą sekti vietinio krašto spauda ir joje ieškoti žinių apie lietuvių bei lietuviams svarbius pasaulinius įvykius; kiekvienam krašte tokius straipsnius kas mėnu suvesti į bendrą rinkinį ir siųsti kitiems kraštams;

c) skatinti jaunimą raštu reaguoti ir straipsnius apie Lietuvą ir lietuvių; jaunimas, gerai besinaudojantis krašto vietine kalba, galėtų išryškinti lietuviškos rūpestis;

d) skatinti jaunimą rinkti Lietuvos istorinę medžiagą nuo Lietuvos nepriklausomybės pradžios taip pat laikraščius iškarpas bei dokumentus, apibūdinančius Antrojo pasaulinio karo laikotarpį; ta medžiaga turėtų būti surinkta, paruošta jos kartoteka ir laikoma vienoje vietoje, kuri visiems lietuviams būtų lengvai prieinama; (paremiam kultūros komisijos siūlymą rūpintis lietuviškais archyvais, bendradarbiaujant su kitomis įstaigomis);

e) įtaigoti JAV ir Kanados Jaunimo sąjungas kviesiant patyrusius advokatus išaiškinti jaunimui teisinius ir politinius klausimus, liečiančius JAV keliamas bylas prieš lietuvių, nes apie jų bylą eigą būtina supažindinti visą pasaulio lietuvių jaunimą;

f) kvieisti jaunimą ruošti spaudos straipsnių metinę bibliografiją ir prašyti ji sudaryti pasaulio lietuvių ir lietuvių kilmės jaunimo sąrašus, įrašant vardą, pavardę, amžių ir gyvenamąją vietą;

g) skatinti jaunimą rūpintis vyresnio amžiaus karta, tebe gyvenančia lietuviškose kolonijose, jos apsauga, jos socialine gerove;

i) prašyti kraštų valdybas iširti galimybes steigti naujas lietuviškas kolonijas ir įvairiais būdais bei įvairiomis priemonėmis pasirūpinti, kad dabartiniai studentai, užbaigę mokslus ir sukūrę lietuviškas šeimas, glaudžiau bendradarbiautų;

j) raginti jaunimą ieškoti naujų

metodų atkreipti daugiau dėmesio į pavergtą Lietuvą (sąjungų valdybos turėtų skatinti jaunimą atvykti į paskaitas ir simpoziumus, kai diskutuojama lietuvių Lietuvoje padėtis) ir remti jaunimo keliones į kitus kraštus ir į Lietuvą susipažinti su sąlygomis;

k) kiekviename krašte organizuoti lietuvių kalbos kursus gimnazistams ir studentams (dėl informacijos susisiekti su PLJS Rysių centru Čikagoje);

l) PASAULIO LIETUVIJE įvesti jaunimo susirašinėjimo skyrį, per kurį jaunimas susirastų susirašinėjimo draugą (pen pal) ir su juo raštu vestų pokalbį.

m) pradėti leisti biuletenius tuose kraštuose, kur vietinė kalba tokių biuletenių ar žiniaraščių nėra; tuose kraštuose, kur žinios vietinė kalba pateikiamos (pvz., Amerikoje — Bridges, Anglijoje — Lynes, Brazilijoje — Mūsų Lietuva, Australijoje — Kas naujo), įvesti arba praplėsti jaunimo skyrius;

n) seimui išsamiu supratu ir pripažinti lietuvių jaunimo kongresų svarbą bei skatinti juos ruošti ateityje ir taip užtikrinti sąmoningą lietuvių išeivijos jaunimo dalyvavimą tautiniame gyvenime ir Bendruomenės veikloje.

E. SOCIALINĖJE SRITYJE

1. Dėl socialinių skyrių steigimo

Raginti kraštų valdybas steigti socialinius skyrius, kurie turėtų organizuoti pagalbą jos reikalingiems asmenims, pvz., sunkiems ligoniams, gilioms senatvės sulaukusiems asmenims, ir taip pat kurti lietuvių sodybas neturintiems senatvėje prieglaudoms, pagal galimybes pasinaudojant kraštų vyriausybės bei labdaros organizacijų lėšomis.

2. Dėl abortų

Smerkdamai caro vykdymą ir Sovietų Rusijos tiesiamą lietuvių tautos genocidą, smerkdami nacių žudynes, mes taip pat turime kelti balsą ir smerkti naują genocidą būdą — abortus, nes negimusį kūdikį naikinimas taip pat yra ir tautos naikinimas.

IV. PADĖKOS

SEIMAS NUOŠIRDŽIAI DĖKOJA:

a) Vytauto Kamanto vadovautai, kadencijai baigiančiai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai, už tikrai didžiulį penkerių metų darbą;

b) visiems ji sveikinusiems;

c) kraštų valdyboms ir visiems kitiems pasaulio išeivijos darbuotojams už Tautinių šokių bei Dainų švenčių, Jaunimo kongresų, Mokslo ir kūrybos simpoziumų, Teatru festivalių ir kitų renginių organizavimą ir už dirbamą bendruomeninį darbą;

d) visiems mokytojams, chorams ir jų vedėjams, tautinių šokių grupių vadovams ir šokėjams, vaidintojų grupėms, visų jaunimo organizacijų vadovams ir nariams, muzikos bei kanklių rateliams, spaudai, radio valandėms, televizijai, menininkams, rašytojams ir kitiems lietuvių mokslo ir kultūros kūrėjams bei visų lietuviškų darbų rėmėjams.

e) Pasaulio lietuvių dienų rengėjams, suruošusiems Pasaulio lietuvių sporto žaidynes, JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventę, VI-ji PLB seimą, pramoginius ir kultūrinius renginius, ypač operą I Lituan, spaudos atstovams už PLD renginių populiariumą ir aprašymus.

f) Ypač VI-jo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo komiteto ir visiems Čikagos lietuviams, taip šiltai visus priėmusiems.

g) Lietuvių organizacijoms, k.a. Lietuvos vyčiams, parapijoms, BALFUI, Ateitininkijai, Skautijai ir kitoms, nuveikusioms milžinišką darbą lietuvių išeivijos ir tautos labui. Drauge kviečia jas. Šiuos darbus dirbančius, glaudžiau bendradarbiauti su Lietuvių Bendruomene.

Lietuviška spauda yra tautinės gyvybės apraška, ypač svarbi išeivijai. Seimas, didžiai įvertindamas lietuviškos spaudos ir informacijos svarbą, dėkodamas

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona Beach, Fl.

IR VASARĄ GRAŽIAI BENDRAUJAMA

Ir šioje lietuvių kolonijoje kultūrinė veikla vasarą sumažėja. Tačiau socialinių pasibuvimų šeimų rateliuose niekada nestokoja. O progų yra.

Štai Janutė ir Mečys Rumbaičiai savo kaimynus pasiukvėję ir vašes, sutiko ką tik čia atvykusią Veroniką Janušaitienę ir ją pasveikino vardadienio proga. Veronikai tai buvo maloni staigmena. Rumbaičiai yra aktyvūs kolonijos nariai: Mečys yra Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubo valdybos išdėninkas.

Gražiai šventėme Onos Žolynienės vardadienį. Svečių gražus būrelis. Vardadienį švenčiančiai Žolynienei visi išreiškė gražiausius linkėjimus. Kostas — puikus golfinkas, O Onutė yra šios kolonijos klubo valdybos aktyvi narė, rūpinasi klubo renginiais, Jie šioje kolonijoje, Ormond Beach, įsikūrę praėjusį rudens ir džiaugiasi ramiu poilsiu.

Ne kartą esame buvę pas šios kolonijos kultūrininkus — aktorę ir režisierę Dalilą ir Balį Mackialas. Ir šį kartą gražūs būrelis jų artimųjų susirinko pabendravimui. Šaunios vašės. Dalila pranešė ir šių vašių proga. Jose prisimenama Jurgio Janušaičio gimtadienis ir Veronikos Janušaitienės vardadienis. Dalila malonių žodžių pasveikino Janušaičius. Už tokią malonią staigmeną Dalilai ir Balii Mackialams Jurgis Janušaitis nuosirdžiai padėkojo.

Dalila Mackialienė šioje lietuvių kolonijoje savo talentu dažnai padidina kultūrinį gyvenimą.

prisimena laikraščius ir radijo valandėles, remiančias ir palaikančias Lietuvių Bendruomenės pastangas.

Seimas dėkoja Pasaulio lietuvių redaktorius Broniui Nainiui už dideles pastangas žurnalą leisti ir gerinti, administratoriams Baniutei ir Romui Kronam ir redakcijos ir administracijos talkininkams už jų pasiaukojančias pastangas.

Seimas ypač dėkoja Amerikos balsui, Laisvės radijui, Vatikano radijui ir kitiems informacijos šaltiniams, skleidžiantiems laisvųjų pasaulio informaciją po Lietuvą ir taip naikinančius geležinę uždangą, ir prašo tų žinių perdavimą plėsti ir gerinti.

KREIPIMASIS

Padėka Otto von Habsburg

Seimas reiskia nuoširdžią padėką Europos parlamento atstovui Otto von Habsburg už sekmingas pastangas Europos Parlamente priimti rezoliuciją, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimas būtų iškeltas jungtinių Tautų Nukolonizavimo komisijoje.

PLB VI-tojo seimo Nutarimų komisija

Smagiai atsventėme ir Antano Kašubos, Deltonoje, gimtadienį. Jo gyvenimo palydė Angėlė visada surošia šaunias vašes. Antanui jo artimieji šia proga išreiškė geriausius linkėjimus. Antanas ir Angėlė Kašubai į šios kolonijos lietuvių gyvenimą yra įnešę gyvumo. Antanas buvo vienas iš valdybos klubo pirmininkų, paruošęs nuostatus ir įregistravęs Daytoną Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubą valdybos įstaigose, vadovavęs klubui, o Angėlė kultūrinuose renginiuose dalyvavusi programose.

Deltona yra Daytona Beach kaimynė. Graži, sausa, pušynais pasipuošusi vieta. Gražiai išplanuotas miestelis, spartiai auga. Čia jau įsikūrė ir gražiai, ramiai gyvena Helen ir Petras Vainūnai, Kazys Jasėnas, Antanas ir Angėlė Kašubai, Irena ir Antanas Sprindžiai, Vladė ir Gediminas Lapėnai, Petronėlė ir Balys Lukai, Bakšiai ir kit. Čia nuosavybės nėra brangios. Netoli didmiestis Orlandas ir čia pat modernūs prekybos centrai. Nemėgstantiems gyventi arti jūros, o mėgstantiems ramumą ir gražias apylinkes, Deltona yra labai gera vieta gyventi. Vietovė yra gerame centre ir, kaip minėjau, nuosavybės nėra brangios.

Reikia prisiminti ir mielus golfinkus — Vytautą Abraitį, Stella Abraitienę, Mykolą Jagutį, Kostą Žolyną ir Jurgį Janušaitį. Kai pas skundžiasi karštą vasarą keikdami, o šie entuziastai nieko neboja. Dažniausia Vytauto Abraitio paslauga, golfinkai susirenka į Palm Coast, kur gražūs golfo laukai ir čia pusdienį saulėje žaidžia golfą. Smagu. O po pasportavimo Abraičių namuose malonus atsigavimas. Visiškai šiai kolonijai reikia daugiau golfinkų. Na, kai kada ir Kregždžių lauke, prie Deltonos, Antano Kašubos globojami, susimeta pasportuoti. Tai maloni pramoga, kurios niekas neatšako ir karštomis vasaros dienomis.

Dailininkas Juzas Sodaitis yra išleidęs savo kūrybos gražias, lietuviškomis temomis, šėsių skirtingų rūšių spalvotas atvirutes, su vokalais. Atvirutės be jokių įrašų, tinka vardadienio, gimtadienio, velykiniams, kalėdiniais sveikinimams ir laiškam rašyti. Viename komplekte 15-ka atviručių. Jų įsigyti galima pas dail. Juozą Sodaitį, 123 Ocean Aire Ter. So. Ormond Beach, Fla. 32074.

J. Rimtautas

Isigykite naujausią
A. P. BAGDONO poezijos
knygą

"ŽODŽIAI Į TOLĮ"

Tikrai nesigailėsite.

Gaunama "DRAUGE" ir kt.

knygynuose.

Kaina — 5 dol.

Perskaityt "Draugą", duokite

ji kitiems pasiskaityti.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Gerom sąlygom isnuom. 3-ju miegamųjų namas su garažu. 69-os ir Talman apylinkėje. Skambint 257-7354 arba 754-9331.

ISNUOM. 4 kamb. (1 didelis mieg.) apšild. butas. 275 dol. Marquette Parke. Tel. 725-8770.

ISNUOM. 5 kambarių butas Marquette Parke. Skambint po 7-os val. vakaro 434-8852.

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir palna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629

TEL. — 925-2787

ISIGYKITE DABAR

Bolševikų nužudyti

šauliai

Juozas Prunskis

*

Šioje knygoje aprašyta apie 400 šaulių, kuriuos nužudė bolševikai. Daug nuotraukų. Išleido Lietuvių šaulių s-ga tremtyje centro valdyba 1982 m.

Viršelis ir aplanką piešė dail. Jonas Trichys. Spausdino "Draugo" spaustuvė. Kaina su persiuntimu \$6.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St.

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

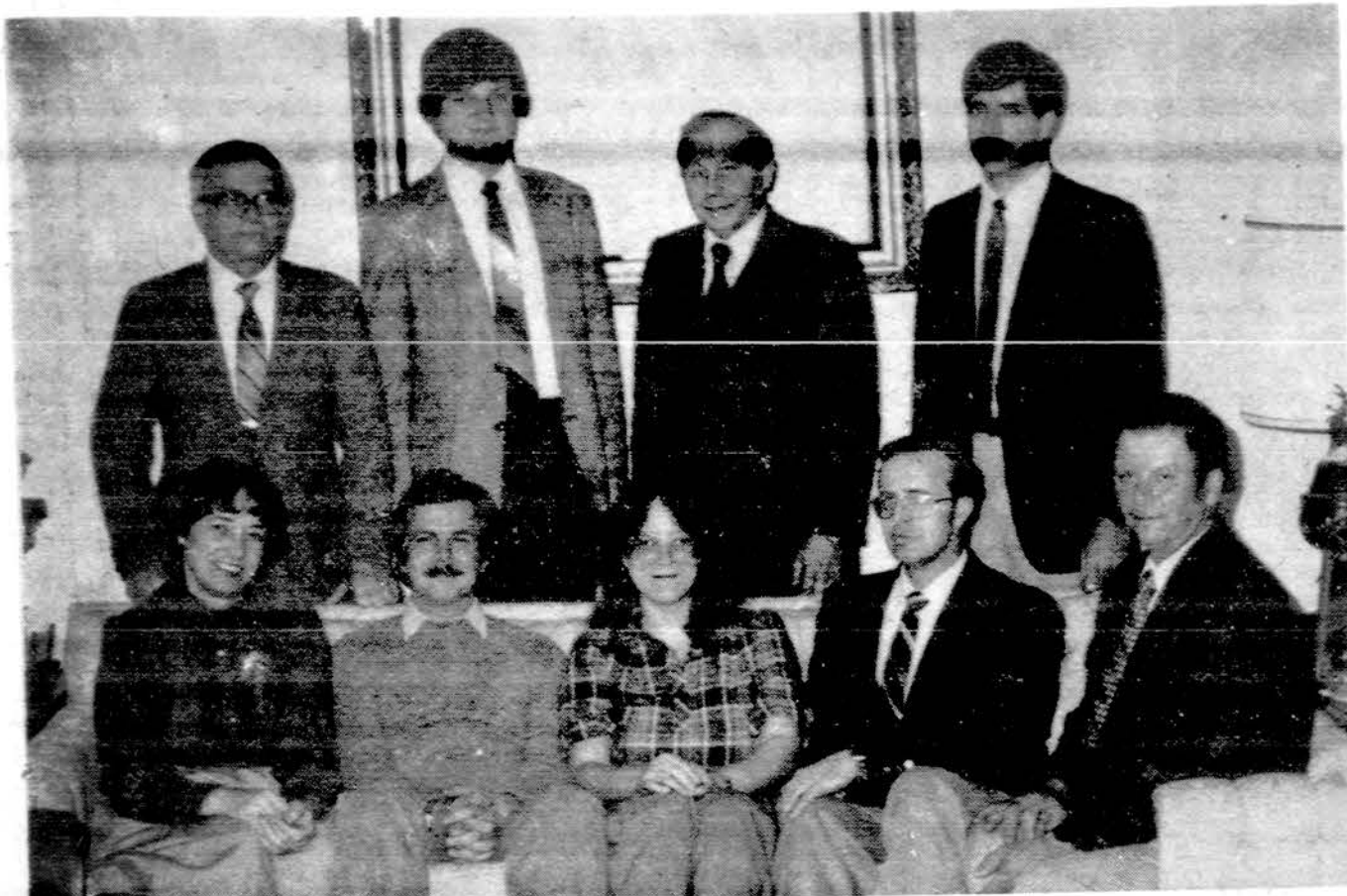
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

LB Lemonto apylinkės valdyba. Iš k. Aldona Kamantiene, Linas Gylis, Agnė Katiliškytė-Counsell, Algis Mockaitis, Kazys Laukaitis, Aleksas Karaliūnas, Linas Norušis, Algis Milašius ir dr. Linas Sidrys. Trūksta Vytauto Janušio.

MOSŲ KOLONIJOSE

Lemont, IL

LEMONTA APYLINKĖS VEIKLOS ŽINIOS

Vasaros pabaiga jau artėja: baigiasi atostogos vaikams ir suaugusiems. Lemonto apylinkės jau juda ir kruta, ruošdamasi rudens darbams ir veiklai. Trečiadienį, rugpjūčio 31, buvo suauktas apylinkės valdybos posėdis. Apylinkės gyventojai labai veikūs, tai posėdyje dalyvavo pakviesti atstovai ir iš įvairių kitų organizacijų. Buvo atstovautos šios grupės: Kultūros draugija „Aušra“, Balfas, „Spindulio“ tautinių šokių sambūris, Montessori mokykla (naujai įsisteigusi priemiesčiuose), Maironio liutuanistinė mokykla ir Maironio mokyklos motinų klubas. Apylinkės valdyba tikrai džiaugiasi, kad Lemonto bendruomenininkai taip mielai kartu dirba ir dalinasi mintimis.

Buvo daug kalbama apie artėjančią apylinkės gegužinę, kuri įvyks sekmadienį, rugsėjo 11, Ateitininkų namuose. Pradžią 12 val. vidudienyje. Kad gegužinė pavyktų, ir visiems svečiams būtų smagu, yra daug darbo ir planavimo. Kazys Laukaitis su Juzele Laukaitiene tvarko virtuvės reikalus. Maisto bus tikrai daug ir skanaus. Aišku, bus ir galybė namuose augintų daržovių. Kad mažieji nesijautų nuskriausti, jie turės pasirinkimą arba dešrelę, arba mažesnės vaikų porcijos pietus.

Ši vasara bus prisiminta, kaip viena iš karščiausių. Karščiuose reikia svečiams atsigaivinti. Gegužinėje veiks puikus baras, kurį organizuoja ir tvarko valdybos nariai Linas Gylis ir Vytautas Janušis.

Paklausk bet kurį vaiką gegužinėje, kas jam labiausiai patinka, ir jis, tikriausiai, atsakys, kad laimėjimai. Nebus nusivylę ir šiais metais mažieji svečiai, o taip pat vyresnieji ir subrendę gegužinės lankytojai. Irena Staniulienė organizuoja dovanų paskirstymą. Bus dveji atskiri laimėjimai – vaikams ir suaugusiems. Valdyba kreipiasi į apylinkės narius, prašydama laimikių. Prašome vaikų lentynai gražių, nesudėvėtų žaislų arba saldinių. Vyresniųjų laimėjimams labai gerai būtų namuose sukurti rankdarbiai arba konservai, gėlės arba bet kokios rūšies buteliai. Laimikiai įteikiami Vytauto ir Aldonos Šoliūnų krautuvėje „Aldona's“ kuri yra Stephens Street, Lemonte. Rasa Šoliūnaitė yra pasiruošusi pralinksminti vaikučius įvairiais žaidimais. Šiais metais bus pravedama tėvų-vaikų olimpiada, tai raginame tėve-

lius jau dabar pradėti treniruotis.

Sportininkams taip pat bus progos pasireikšti, nes komandos iš Chicago žais tinklinį prieš priemiesčių talentą. Valdyba neužmiršta ir spaudos reikalų. Per gegužinę bus galima įsigyti II Pasaulio Lietuvių Dienų leidinių bei įvairių kitų knygų.

Posėdyje buvo pranešimų apie kitų organizacijų planus. „Aušros“ draugija ruošia iškilmingą pokylį ir koncertą rugsėjo 24 d. Sts. Helen and Constantine Greek Orthodox salėje, Palos Hills. Koncertą atliks Ryto Babicko vadovaujamas Clevelando vyrų oktetas. Stalus galima užsisakyti pas Otiliją Kasparaitienę. „Aušros“ planai ir veikla vyksta sklandžiai, ir atrodo, kad lietuvių namai priemiesčiuose nebėra tikrai svajonė.

TURIMŲ „DRAUGE“ PLOKŠTELIŲ SĄRAŠAS

Oi toli, toli (Phil. liet. choras)	6.00
O Ramunėle, pasakyk (B. Tamošiūnienė)	6.00
Pavasaris (A. ir A. Salčiai, liet. dainos)	9.00
Penktoji Lietuvių Dainų šventė	12.00
Poezija (Gustaitis ir Santvaras)	6.00
Poezija ir proza (Brazdžionis, Gustaitis ir Andriusis)	5.00
Pranašė didis (Tėviškės evang. liut. parapijos choras)	6.00
Premiere Performance (Al. Stephens)	5.00
Praurimė dainuoja (Pr. Ragienė)	8.00
Putiniai (Hamiltono mergaičių choras)	8.00
Pelkių žiburėlis (D. Juknevičiūtė)	6.00
Reflected Notes (D. Kučėnienė, liet. operos arijos)	14.00
Rinkinyš III (liet. dainų ir arijų rinkinys)	6.00
Rinkinyš IV (liet. dainų ir operos arijų rink.)	6.00
Rinkinyš V (liet. dainų ir operos arijų rink.)	6.00
Rinkinyš VI (liet. dainų ir arijų rink.)	6.00
Rinkinyš X (liet. ir kitų įvairių dainų rink.)	6.00
Rinkinyš IX (tautiniai šokiai)	6.00
Rinkinyš XIV (Liaudies giesmės, Tėv. ev. lit. par. choras)	6.00
Rinkinyš XVIII (Šabaniauskas)	6.00
Rinkinyš VII (Liet. d. ir operų arijų rinkinys)	6.00
Rinkinyš XXII (Antras literatūros vakaras)	6.00
Rinkinyš XIX (Dolskis)	6.00
Rinkinyš XXVII (liet. dainos)	6.00
Skambėkite dainos (J. Kristolaitytė)	8.00
Sodžiaus garsai (J. Stankūno kūr.)	6.00
Song and Arias (V. Noreika)	7.00
Su jumis (Sl. Žemelytė, įvair. tautų dainos)	6.00
Su šoku ir daina (Neolituanų orkestras)	7.00
Laima Stepaitis (operų arijos)	10.00
Dana Stankaitis (operų arijos)	5.00
Šiluvos Marijos koplyčios pašventinimas	9.00
Tarp tostų ir dainų (R. Kasputis, dainos ir šokiai)	3.50
Tėviškėlė (Br. Budriūnas)	6.00
Tik tau vienai (Neol. orkestras, šokių muz.)	8.00
Užaugau Lietuvoj (Toronto vyrų choras)	5.00
Vaidilų kanklės (Ona Mikulskienė)	6.00
Vai lėkite dainos (F. Strolia, liet. dainos)	7.00
Vasaros šokis (L. Stankevičius)	10.00
Vasaros rugiagėlės (dainų ir šok. muz.)	6.00
G. Vasiliauskiene (liet. dainos)	6.00
Violeta (V. Rakauskaitė)	12.00
Vytis (Vytis orkestras, dainų ir šok. rink.)	6.00
Zuikis Puikis, (vaikams)	6.00
Zibuoklės (Zibuoklių seketas)	5.00
Zirginėliai II (vaikams)	6.00
Ketvirtas literatūros vakaras	6.00

Užsakymus siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pastaba: Užsakant daugiau kaip tris plokšteles per pašta – siųsti tik čekį už plokšteles, o už persiuntimą – sąskaitą gausite vėliau. Užsakant iki 3 plokštelių – pinigų nesiųsti. Užsimokėsite gavę sąskaitą. Šį sąrašą išsikirpkite ir pasi laikykite.

pirmininko Kazio Laukaitio apie numatytą apygardos veiklą. Priminė, kad Tarybos sesija įvyks Clevelande spalio 22-23 dienomis. Visos apylinkės yra raginamos su savo atstovais nusiųsti patarimus bei pageidavimus sesijos nariams.

Po diskusijų įvairiais reikais, posėdis buvo baigtas. Lemonto apylinkės valdyba labai patenkinta, kad taip gausiai atsilankė į posėdį įvairūs atstovai, tikisi, kad ir toliau taip sklandžiai visi kartu dirbs.

A. Katiliškytė-Counsell

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad Lietuvos Dukterų draugijos globotinė ir narė

A. + A. MARIA ANTANAITIENĖ

Gyv. 942 West 34 Street, Chicago, Illinois, mirė 1983 m. rugsėjo 6 d., sulaukusi 81 metų amžiaus.

Pasiliko nuliūdime sesers Danutė Svelnienė ir Gražina Brauskienė ir krikšto dukra Lydia Poehailos.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį nuo 4 val. popiet iki 9 val. vakaro Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 Street.

Laidotuvis įvyks penktadienį, rugsėjo 9 dieną. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Sventčiausio Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šermyse ir laidotuvėse.

Prašome karšto nesėdėti.

Laidotuvėmis rūpinasi Lietuvos Dukterų draugija.

Laid. direk. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A. + A.

VIKTORUI VILKUTAIČIUI

išsiskyrus iš šeimos lizdo, reiškiamo užuojautą žmonai Elenai, sūnui Rimui, sesutėms: Aldonai, Leosei, Birutei, Danutei, broliui Vytui su šeimomis ir jų sū skausme esame su jumis.

ALDONA ir ALFONSAS
AGUTĖ ir KAZYS
RIMAI

Mylimai ir mylimiečiai tetai

A. + A.

IZABELEI MIKŪNIENEI

mirus, Juno Beach, Lietuvos Dukterų vicepirm. ALBINAI PILIPAVIČIENEI giliausią užuojautą reiškia

Florida Juno Beach Lietuvos Dukterys

A. + A. JONUI VAIČEKAUSKUI

Lietuvoje mirus, broliui Alfonsui su šeima reiškiamo gilia užuojautą.

L.B. MELROSE PARKO APYLINKĖ

A. + A.

A. + A. JUOZUI BENEČIUI

mirus, mieliai žmonai AMANDAI, sūnui ARŪNUI su žmona, anūkams ir kitiems giminėms reiškiamo nuosirdžiai užuojautą.

Bronė ir Stasys Juozapavičiai

St. Petersburg, Florida

Mylimam vyrui, tėvui ir seneliui

A. + A. ALEKSUI KABLIAUSKUI

mirus, žmoną JUZEFINĄ, sūnų HENRIKĄ su šeima, dukras SOFIJĄ, VANDĄ ir ONUTĘ su šeimomis giliai užuojautą ir kartu liūdime.

Juozas ir Ada Baltramonaiciai
Henrikas ir Roma Tatarūnai
Stasys ir Judita Dargiai

A. + A. JONUI VAIČEKAUSKUI

Lietuvoje mirus, jo broliui Alfonsui ir jo šeimai reiškiamo giliausią užuojautą.

ONA JUNKERIENE
JUDITA, DIETERIS
LISA ir MARK

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1983 m. rugsėjo mėn. 8 d.

A. + A. LEONUI STANKUI

Chester, Pa., tragiškai mirus, jo žmoną VALERIJĄ, sūnų RIMĄ su ŠEIMA, sūnų ALGĮ, dukrą DANUTĘ su vyru nuosirdžiai užjaučiame.

Jonas Šimkus
Balys Platukis
Vincas Viltrakis
Jeronimas Sabaliauskas
Liudas Bakanas

MYLIMAI TETAI

A. + A. IZABELEI MIKŪNIENEI

Florida mirus, mūsų mielos draugės ALBINĄ ir ALFONSĄ PILIPAVIČIUS nuosirdžiausiai užjaučiame.

L. ir A. Staškūnai
A. ir J. Salkauskai
M. Slabokienė
A. Pažerienė

E. ir L. Trečiokiai
B. ir B. Oniūnai
R. Zotovienė

A. + A.

VINCUI KASIULAIČIUI

mirus, Jo sūnui Algiiui su šeima reiškiamo gilia užuojautą.

CLEVELANDO ATEITININKAI

EUDEIKIS

Laidotuvių direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai

1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APYLINK MUS

× Solistė Gina Čapkauskienė rugsėjo 8 d. vakare atvyksta į Chicago, į savo naujos plokštelės sutiktuves, kurias organizuoja komitetas. Ji asmeniškai įteiks plokšteles mecenatams ir prenumeratoriams. Tą vakarą bus galima įsigyti naują plokštelę ar kasetas visiems atsilankiusiems. Bus trumpa programa. Visi nuosirdžiai kviečiami atsilankyti. Įėjimas laisvas. Solistė Čapkauskienė pasiekti bus galima telef. 447-0598.

× Dariaus ir Girėno liuanistinės mokyklos tėvų komiteta sudaro: pirm. — Austė Vyganienė, vicepirm. — Raimundas Lapšys, Raminta Lapšienė ir Mindaugas Vyngantas, parengimų vadovė — Dalia Woss, išd. — Vida Gleveckienė, sekret. — Ramunė Lukienė, narė — Rasa Johnson. Mokykloje mokslas prasideda rugsėjo 10 d. Registracija prasidės 9 val. Mokinių pamokos tęsis nuo 9 iki 12 val.

× Lemos gegužinės metu, rugsėjo 11 d., Ateitininkų namuose Irena Staniulienė praves loteriją. Prašome visus Lemon- to apylinkės LB narius bent po kelis fantus parūpinti. Fantus galima pristatyti į Aldonos ir Vytauto Šoliūnų krautuvę Le- monte, 115 Stephen Street. Fan- tų prašome sekandios rūšies: gėlių ar kitų augalų, namuose darytų rankdarbių, konservų ir vaikams žaislų.

× Aldona ir Jonas Kubiliai yra globėjai Beverly Shores Lie- tuvių klubo susirinkimo, kuris įvyks šį sekmadienį, 4 val. p. p. Stankūnų Pines restorane. 12 val. p. p. Šv. Onos bažnyčioje bus šv. Mišios Tautos dienos proga.

× Leokadija Sutkus-Aquino, Chicago, Ill., mūsų "Draugo" skaitytoja, atvyko į administra- ciją ir nusipirko tris bilietus į "Draugo" metinį banketą, kuris bus spalio 8 d. Jaunimo centre.

× Sveiks, Vytis! Šokėjai, grįžtam į linksmas šokių repeti- cijas. Pradėsime ruošti VII- jai šokių šventei. Registracija vyk- sta šį sekmadienį, rugsėjo 11 d., Jaunimo centro mažojoje sa- lėje nuo 5 iki 5:45 val. vak. Šo- kių repeticija prasideda 6 v. v. Vyt. Didž. šaulių rinktinės Tau- tinių šokių grupė "Vytis" kvie- čia veteranus, studentus ir jau- nuolius nuo 14 m. amžiaus įsi- jungti į "Vytis" šokių ratelį. Laukiame jūsų šypsantių veidų.

Violeta Atkinson
(pr.).

× Lietuvių Fondo Federali- nis Kredito kooperatyvas, susi- jungęs su KASA Lietuvių Fede- ralinių Kooperatyvų, dabar mo- ka 9% už einamąsias sąskaitas ir iki 11% už sertifikatus. (sk.).

× ARAS — Dengiamie ir tai- som visų rūšių stogus. Su aukš- tu patyrimu; esame apdrausti. Pats prižiūri darba. Arvydas Kiela — 737-1717.

× Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Taip pat daro- me aluminijaus ir medžio dar- bus. Skamb. Algijui Jasaičiui tel. 434-4186 arba 434-2165. (sk.).

× NAMAMS PIRKTI PA- SKOLOS duodamos mažais mė- nesiniais įmokėjimais ir priei- namais nuosimčiams. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7477.

× Dangulė Valentinaite, ap- tarnauja lietuvius, nuosavybės pirkime bei pardavime. Jai skambinkite tel. 767-0600, Bu- draitis Realty. (sk.).

× Dana Račiūnaitė šį rudenį pradės liuanistikos asistentės darbą Illinois universitete Chi- cagoje. Lituanistikos katedrai įsisteigęs, Račiūnaitė sieks litu- anistikos doktorato. Tuo tarpu seka ir liuanistikos, ir rusų kal- bos bei literatūros programas.

× Inž. Viktoras Naudžius, Chicago, Ill., Lietuvių fondo val- dybos pirmininkas, Vliko Tary- bos narys, mūsų rėmėjas, įsi- gijo bilietus į "Draugo" metinį banketą spalio 8 dieną Jauni- mo centre. Tą progą įteikė ir 50 dol. auką nuo Lietuvių fondo. Labai ačiū.

× Dr. Albertas Aviža, Dow- ney, Ill., Marija Augaitienė, Waukegan, Ill., Juozas Ališaus- kas, Cicero, Ill., Sofija Aleksū- nienė, Jenkistown, Pa., Jonas Litvinas ir Darius Polikaitis, Chicago, Ill., užsuko į "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių už didesnes sumas.

× PLB Valdybos pirmininko naujas adresas: Vytautas Ka- mantas, 1851 Skyview Dr., Sparta, Mich. 49345.

× Algirdas ir Mirga Vaitkai, Newbury Park, Cal., mūsų rė- mėjai, atsiuntė 25 dol. auką dienraščio paramai ir gražino laimėjimų šakneles. Nuosirdus ačiū. A. ir M. Vaitkai anksčiau gyveno Glendora, Cal., ir tik šio- mis dienomis persikėlė į naują vietovę.

× Dalia Peddle, Whitby, Onta- rio, Kanada, pratęsė "Drau- go" prenumeratą, gražino laimė- jimų šakneles ir pridėjo 15 dol. auką su prierašu: "... pridėdu ir mažą auką Jūsų didelius dar- bus paremti". Nuosirdus ačiū už viską.

× Z. Sipavičius, Gulfport, Fla., mūsų rėmėjas, gražino lai- mėjimų šakneles su 25 dol. auką. Nuosirdus ačiū už lietu- viško žodžio vertinimą.

× Antanas Liudžius, Chica- go, Ill., gražino laimėjimų šak- neles su 10 dol. auką. Nuosir- dus ačiū. A. Liudžius savo lai- ską įpildė "Drauge" ma- tyti įdomesnių apsakymų. Taip pat ačiū už pastabą.

× A. Štūkys, Toronto, Kan- ada, pakeisdamas adresą, gra- žino laimėjimų šakneles ir pri- dėjo 10 dol. auką. Labai ačiū. A. Štūkys dabar apsigyveno St. Petersburg Beach, Floridoje.

× Prelatas J. Kučingis, Los Angeles, Cal., apmokėdamas knygų sąskaitą, pridėjo ir 4 dol. auką. Ačiū.

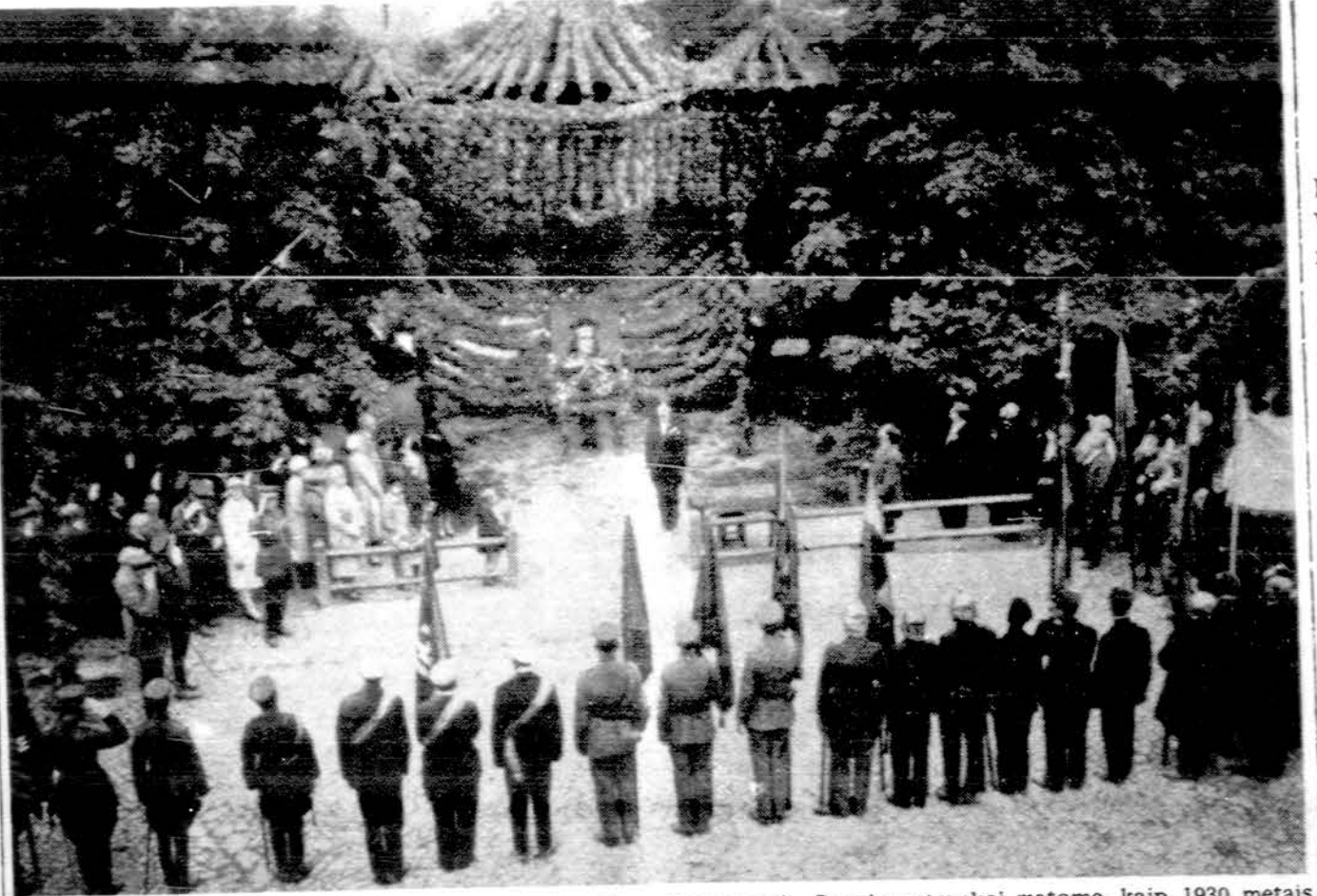
× Felix C. Winskūnas, Chica- go, Ill., gražino laimėjimų šak- neles su 20 dol. auką. Nuosir- dus ačiū.

× Saulius J. ir Aldona Matai, Topanga, Cal., gražino laimė- jimų šakneles ir kartą pridėjo 20 dol. auką. Nuosirdus ačiū už lietuviško žodžio vertinimą.

× Vytautas Beleckas, Sunny Hills Fla., mūsų rėmėjas, gar- bės prenumeratorius, atsiuntė 20 dol. auką dienraščio stiprin- mui. Nuosirdus ačiū. Vyt. Be- leckas yra Sunny Hills lietuviš- kos kolonijos organizatorius, įsteigėjas.

× Antanas ir Birutė Vilučiai, Scherville, Ind., visuomenini- kai, mūsų garbės prenumerator- riai, rėmėjai, pratęsė "Draugą" prenumeratą su 20 dol. auką. A. ir B. Vilučius ir toliau laiko- me garbės prenumeratoriais, o už lietuviško žodžio rėmimą ir jo vertinimą tariame nuosirdų ačiū.

× Inž. Gediminas ir Roma Bielskiai, Oak Lawn, Ill., Juozas Karmuza, Waterbury, Conn., Aleksas Sadauskas, Hot Springs, Ark., Gražina Kenter, Daubury, Conn., J. Truskauskas, Los An- geles, Cal., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Nuosirdus ačiū.

Tautos šventė nepriklausomajam Lietuvai būdavo švenčiama iškilmingai. Senoj nuotraukoj matome, kaip 1930 metais rugsėjo 8 d. Panevėžys buvo pasipuošęs prisiminti ir pagerbti Vytautą Didįjį.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

"GAJA" PARODĖ SAVO GAJUMĄ

Pasibaigus Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavi- mui, rugsėjo 4 d. tam pačiam Westin viešbuty, Chicago, vi- durmiestyje, įvyko ateitininkų medicinų "Gajos" korporacijos suvažiavimas. Programa buvo nelga, bet gerai suplanuota, prarasta įspūdingai. Pradėjo "Gajos" pirmininkas dr. Kazys Ambrozaitis. Po Tautos himno, kun. Vytauto Bagdanavičiaus, MIC, invokacijos, mirusių gajė- čių prisiminimo buvo sveikini- mai. Pasaulio Liet. Bendruo- menės vardu sveikino M. Len- kauskienė, Pas. Liet. gydytojų s-gos — dr. J. Valaitis, JAV LB vardu dr. H. Brazaitis, "Satri- jos" — Č. Grincevičius. Raštu sveikino Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis ir "Vytauto" klubo vardu — J. Sakas.

Buvo staigmena: "Gaja" įver- tino gražų kun. V. Bagdanavi- čiaus ir Chicago "Margučio" ra- dijo vadovybės bendradarbiavi- mą, ir už ilgų metų savaitines.

× Stasio Butkaus šaulių ku- pa Detroit'e per mūsų bendra- darbį atsiuntė 15 dol. auką. Labai ačiū.

× Paulius ir Birutė Gyliai, Olympia, Wash., mūsų garbės prenumeratoriai, rėmėjai, gra- žino laimėjimų šakneles, pridėjo 50 dol. ir laiškutį: "Siunčiame savo kuklią auką ir bilietų šak- neles su geriausiais linkėjimais. Nors mes gyvename toli, bet ne- norime prarasti "Draugo". Sėk- mes Jums!" Labai dėkojame už gražią auką ir linkėjimus.

× Kun. Alfonsas Babonas, Detroit, Mich., Stasė Petrušaitis, Racine, Wisc., Teresė Alenskienė, Lemont, Ill., Stasys ir Ona Mar- tišauskai, Brockton, Mass., P. Vaitaitis, Chicago, Ill., A. Kri- nickas, Maspeth, N. Y., gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. aukomis. Labai dėkojame.

× Prof. Rimas ir dr. Elona Vaišniai, Mount Carmel, Conn., atsiuntė 10 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Nuosirdus ačiū.

× Jonas Veiveris, Antanas Urbonas, V. Stancaitis, Vincas Vasilauskas, gyv. Chicago, Ill., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Nuosirdus ačiū už savos spaudos rėmimą.

× Marcelė Tverijonas Tiske- vičius, Chicago, Ill., mūsų rė- mėja, atsiuntė 10 dol. auką, gra- žino laimėjimų šakneles, savo laiškelyje rašo: "... pagelbėti aš jums noriu, bet bankete ne- galėsiu dalyvauti, nes sunkiai galiu pavaikšioti. "Draugui" linkiu didelės sėkmės, o Jums visiems Dievo palaimos sunkia- me darbe". Nuosirdus ačiū už auką ir linkėjimus.

kultūringas religines radijo va- landėles, sekmadienio evangeli- jų komentarus, ir kun. Bagda- navičiui įteikė 500 dol. premiją. Buvo pageidavimas, kad tie ko- mentarai būtų išleisti atskira knyga. Po to kun. Bagdanavi- čius skaitė giliai išmąstytą pa- skaitą: "Sąžinės laisvės princi- pas medicinos praktikoje".

Paskaitininkas priminė Ant- rojo Vatikano suvažiavimo prin- cipą, kad net klaidingas sąžinės sprendimas laikomas teisėtas to žmogaus doriniu veiksmu, ir tos teisės nevalia paneigti. Ta- čiau tuo pačiu būtų klaidinga nepripažinti tos teisės žmogui, kurį mes laikome teisingu. Gy- dytojų profesijai dorinės pro- blemos susiduria su praktika. Gydytojai labai dažnai reikia tam tikros drąsos prisiminti at- sakomybę sąlygoje, kuriose ten- ka gyventi ir veikti. Apskritai, kad katalikas, kai susiduria su kura problema, gali lengvai rasti at- sakymą. paruošė ar tai Bažny- čios vadovybės, ar būtų surašy- ta formulavimuose. Kristus žmonių nelaiško vaikais, bet už- deda atsakomybę patiems ope- ruoti pagal savo sąžinę. Kaip pavyzdį kun. Bagdanavičius pa- minėjo Christopher Durang dra- mą apie seselę Ignatius, kuri turi parengtus atsakymus vi- siems doriniams ir religiniams klausimams. Atsakymai, deja, tinka tik penkių metų vaikui. Tie vaikai užaugę formules ži- no, bet jų pritaikyti gyvenimo praktikoje nemoka. Dramoje parodytas toks krikščioniškos dorovės supratimas, kuriame žmogus paliktas be iniciatyvos, drąsos ir atsakomybės spręsti iškilančias problemas. Tiesa nėra automatiškai pasiekiamas gėris. Bažnyčia taip pat per am- žius rungtis, ieškodama teisi- gausio atsakymo žmogiškoms problemoms. Sąžinės laisvės principo išryškėjimas daug ge- no žada krikščioniškam gyveni- mui. Yra pagrindo tikėtis, kad

ateities krikščionis bus labiau kūrybingas dorinėje srityje, ne- bus vien tik įstatymų vykdyto- jas, o ateities visuomenės susi- lauks daugiau palaimos.

Suvažiavimas pritarė korpo- racijos valdybos nutarimui dr. Juozą Meškauską pakelti "Ga- jos" garbės pirmininku. Dr. Meškauskas, vienas iš "Gajos" steigėjų, savo trumpam žody- paminiu kaip prieš 55 metus buvo "Gaja" organizuojama.

Išspūdingas momentas buvo, kai šia proga į "Gajos" eiles įstojo 17 naujų medicinų studentų arba jau baigusių mokslus dak- tarų: studentai — D. Garūnaitė, D. Lapkus, R. Pemkutė, E. Raz- ma, L. Stončiūtė, D. Valaitytė, A. Žiboba, J. Sidrys; daktarai — A. Brizys, S. Jankauskas, K. Kasperas, I. Labanauškas, K. Latoza, R. Maciejauskaitė, S. Miškinienė, D. Salikytė ir A. Šaulytė. Jiems spalvas įteikė dr. Meškauskas. Stončiūtė pa- skaitė ateitininkų Credo, o naujųjų korporantų vardu žodį tarė Lapkus.

Prieš posėdžio pabaigą atvy- kęs dr. A. Damušis gajiečius pasveikino federacijos vado Juo- zo B. Laučkos vardu. Laučka- po širdies priepuolio pamažu sveiksta. Iškilmingas aktas baigtas ateitininkų himnu.

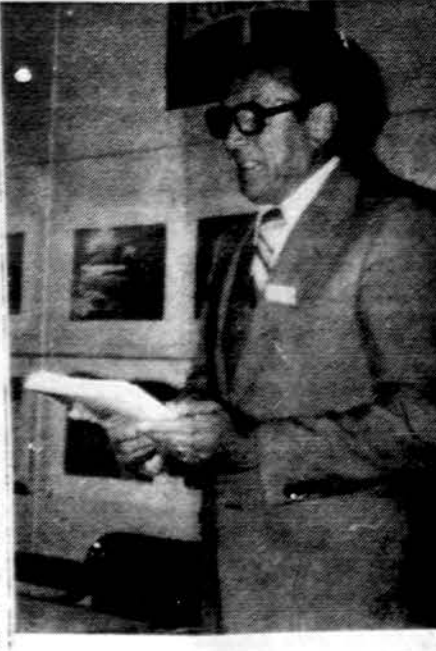
Po posėdžio kitame kambary- buvo valės, kurių metu žodį tarė dr. P. Kisielius. Jis primi- nė vieną faktą, kad Amerikoje kažkodėl daugiausia niekinami, nekenčiami labiausiai reikalingi- vežą atsakomybę už visą kraštą — valstybės administracija, po- licija, kariuomenė, saugumo įs- taigos (CIA ir FBI) ir... gydy- tojai. Išskėlė lietuvių gydytojus, kurie kaip tik imasi sunkiausių ir nepopuliariausių darbų orga- nizavimo ir yra didžiausi auko- tojai. Jo žodžiais, gydytojai ir mokytojai daugiausia aukojasi lietuviškam gyvenimui, dau- giu negu kitų profesijų. Ypač pasigendama lietuvių stambių biznierių, milijonierių. Jie veiks- nieko neaukvoja, gyvena tik sau.

Vakarienes metu buvo ir linksmoji dalis — daktarai V. Majauskas, P. Kisielius, K. Pem- kus ir G. Grinis, akordeonu pri- tariant dr. Valatka, padainavo keletą pilnų sąmojaus kupletų ir dainų.

Suvažiavimą suorganizavo val- dyba: daktarai — Kazys Am- brozaitis, Linas Sidrys, Albina Prunskienė, Vida Tumasonienė, Antanas Lipskis. Korporantų ir jų svečių buvo apie pusantro šimto.

SUVALKIEČŲ DRAUGIOS VEIKLOJ

Chicago Lietuvių suvalkiečių draugijos poastoginis narių susirinkimas įvyko rugpjūčio 26 dieną Vyčių salėje. Į prave- dę pirm. Leonas Vasilavus. Nutarimų rašt. Eugenija

PLB atstovas "Pasaulio lietuvių" re- daktorius Bronius Nainys sveikina Triedūnietis lietuviškų studijų sa- vaitės dalyvius Augsburgėje. Vokiet- joje. Studijų savaitė įvyko 1983 m. liepos 25-31 dienomis.

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Andrius L. Eiva kartu su keliais kitais pasišventėliais Washingtone yra įsteigęs orga- nizaciją "Federation for Ameri- can Afghan Action" ir jai vado- vauja kaip egzekutyvinis di- rektorius. Federacijos preziden- tas — Sayed Houssein Shah, o tarybos pirmininkas — Neal Blair. Adresas: 236 Massachu- setts Ave., N. E., Suite 603, Wa- shington, D. C. 20002. Darbui pradėti federacija yra gavusi beveik 4,000 dol. paramos iš Coalition for America, konser- vatyvosios pakraipos "lobby- ing" organizacijos, vadovauja- mos Paul Woyrich. Tačiau Ei- vos pastangas remia ir ameri- kiečių liberalai, ypač antrasis Massachusetts senatorius Paul Tsongas, su kuriuo Eiva pradėjo bendradarbiauti, vado- vaudamas panašiai aktyvių grupių Bostone. Šiuo metu Eiva verbuoja paramą Tsongaso rezol- iucijai, reikalaujančiai, kad JAV afganų laisvės kovotojams teiktų pakeiktą paramą. Fe- deracija kreipiasi į visus nuo komunizmo nukentėjusius, jų tarpe ir lietuvius, kad jie para- gintų savo senatorius bei kon-

gresmanus paremti šią rezolu- ciją (į senatą ją už kelių dienų įneš Tsongas; į Atstovų Rūmus — kongr. Don Riter, Penn.).

— Sesuo Bernadeta (Bronė) Pusevičiūtė) jau 50 metų dar- buojasi senelių namuose, ku- riuos veda Phoenixo lietuviams gerai pažįstamos seserys — The Little Sisters of the Poor. Ji dabar dirba San Pedro, Cal., Jean Jugans rezidencijoje. Šie namai yra nauji, prieš pora me- tų įrengti su visais moderni- skais patogumais seniams žmo- nėms. Namai 3 aukštų, visai netoli vandenyno, ant aukštos kalvos. Iš čia gerai galima ma- tyti Sv. Catalinos salą. Pana- šūs, tik mažesni namai yra Phoenixe, kur lietuvių sekma- dieniais turi savo Mišias.

— Lietuviškos Mišios vėl pra- sidės Phoenixe spalio 2 d. 11:15 val. Sacred Heart koplyčioje 1110 N. 16th St., Poenix. Visi lietuvių ir jų draugai maloniai kviečiami tose pamaldose daly- vauti. Lietuvių Bendruomenės ruošiamas rudens piknikas bus spalio mėn.

VENECUELOJ

— Venecuelos Lietuvių jau- nimo sąjunga išleido savo infor- macinio biuletenio 6 Nr., skirtą rugpjūčio mėnesiui, redaguotą S. Mažeikienės ir L. Rosales- Statkaus. Pirmasis puslapis skirtas Dariaus ir Girėno skry- džio per Atlantą 50-mečiui. Pro- gramą šiam jau įvykusiam mi- nėjimui buvo paruošęs inž. A. Sulcas, o ją atliko Caraco lie- tuvių jaunimas. Kituose pusla- piuose rašoma, kad iš Vasario 16 gimnazijos grįžo Silvija Si- dorovičiūtė, turėjusi PLB vaidy- bos parūpintą stipendiją. Me- dicinos studijas baigė dvi gydy- tojos — Tania Kriščiūnaitė ir Joana Ignatavičiūtė-Rodriguez, priklausančios Caraco tautinių šokių grupei. Juokaujama, kad dabar šokėjai nebijos nusilaužti ar susižeisti kojų, nes turės dvi gražias ir jaunas gydytojas. Biuletenis išleistas lietuvių ir ispanų kalbomis.

BRAZILIJOJE

— Po didelio lietuvių V. Ma- dalenos rajone prie Sao Paulo žemės slinkties užgruvo kelis namus. Vienaime name žuvo Ona Meškauskienė, jos dukra Vera-Liucija Meškauskaitė-Mani su vaikais ir tarnaitė su dukra. Ugniagesiai dirbo dvi dienas, kol buvo surasti žuvusiųjų la- vonai.

URUGVAJUI

— Urugvajaus lietuviai turi dvi radijo valandėles: 1951 m. rugpjūčio 5 d. įsteigtą lietuvių katalikų valandėlę ir jaunesnę "Gintaro žemės panoramą", ku- ria rūpinasi Kultūros draugija. Seniau tų valandėlių išlaikymas nesudarė problemos — būdavo gaunama pakankamai aukų įsi- gyti naujosios plokštelės bei kitiems reikmenims. Bloga eko- nominė Urugvajaus būklė dabar yra palietusi ir lietuvius. Vy- resnės kartos lietuviai beveik visi yra pensininkai, turintys ribotas ir vis dėl infliacijos menkėjančias pajamas. Kasdien mažėja ir klausytojų skaičius.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.